

308241 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I. చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 26 వ తేది బుధవారము. No. 130
సంపుటము ౧ } సంచిక ౧౩౦

ఆనందా ఫౌంటేన్ వేనా.

౧౪ వన్నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొళాయి యున్నందువలన ఇంకీ చాలాపట్టును. విద్యాగ్ధులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాచనమును చేయకొందురు గాక. ఇయ్యది వెడల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపనగును. వెల. రు. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కాగితములు రకములు

పాన్ కాగితములు, తెల్ల కాగితములు, కలర్ కాగితములు, మరియు అనేక స్టేషనరీ సామగ్రిలు పెనసెల్లు పేనాలు, టైప్ రైటింగు కాగితములు, లెజ్జర్ కాగితములు, ఇవి అన్నియు దొరకును. వలయువారలు క్రింద అక్రెస్టునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్ వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము.

బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరువెట్టుకొని పనికిమాలిన ఆత్మలు ఒకటి కేరెవి. మా ఓటో మోహిని యను ఆత్మ మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినపుడు తులసిజాచి నక్క వాతవెట్టుకొనినట్లు ఈ ఆత్మలు బయలుదేరి బంగారు సాడి చేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందు వెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆ ఆత్మలను గాని మోసపోకుడు. ఓటో మోహిని మూలమే చూచుకొనుటవలన మీ సొమ్ము కృతకము. ఓటో మోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటో మోహిని :—ఒక సారి బట్టలమీద రాచుకొనినపుడు నాలుగు రోజులవరకు వాసనపోదు. పోవునది రుజువు చేసినవారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.
- (2) ఓటో మోహిని రాచుకొనిన తొడనే చుట్టు ప్రక్క యంతయు ఘుమఘుమ సువాసతో నిండియుండును ఒక తుప్పొద్దైన కనుబద్ధమందున్నట్లుండును.
- (3) ఓటో మోహినికి అనేకమంది మహాగాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వకీళ్లు సాధారణులు సయితము అనుగనిదే వందలకొలది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు.
- (4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇటలీలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఒసంగిరి.
- (5) ఓటో మోహినివారు ఈ ఆత్మలు బాగుగ లేదని రుజువు చేసినవారికి 100 రూపాలు యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారుగాని పోలిక ఆత్మలను కృత్రిమి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుద్ధు ప్రతిదినము వందలవందలు ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఏ నెండ్లిండ్లలోను ఇవే. ఏ నాటకములలోను ఇవే. ఎచ్చటను ఇవే.

1 ఓటో మోహిని ప్రాపకుల బడ్డీ 1-కి 2-0-0. 1 డ్రాం బడ్డీ 0-12-0. ఓటో మోహిని పెంటెండుకార్డు డబ్బా 1-కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడవు)

అన్ని చోటులలోను ఏజెంట్లు కావలయును. వర్తకలకు స్పెషలు రైలు యివ్వబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:—మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెనీ, 177 చైనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సిసా 1-కి 0-౪-0 అణాలు మాత్రము

తల నొప్పుల మాన్పును. వాయువు పొట్ట బావుడు

పార్శ్వపు నొప్పుల బారదొలును. పొట్ట పొన్నాడు

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీక చూచుకొని మోసము గలగద

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్త్ బొంబాయి; లేక నెం. 9, జవహర్ నగర్, బార్లీటవున్ మద్రాసు.

చిరునామా:—ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యాలయము, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మద్రాసు.

ది నవ త్రిక.

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.

చందా సంతకము రూ. 12-0-0 | 3 మాసములకు రూ. 3-4-0
6 మాసములకు ,, 6-4-0 | 1 మాసములకు ,, 1-2-0

క్రొమప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

సిరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటిని నిర్మించు అవినవలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్ శక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎన్జి మేటులకు, స్కి-ములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మానగ్ల ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, ఇవియు యింజనీరింగు సామానులు నిశేషముగా నిచ్చు.

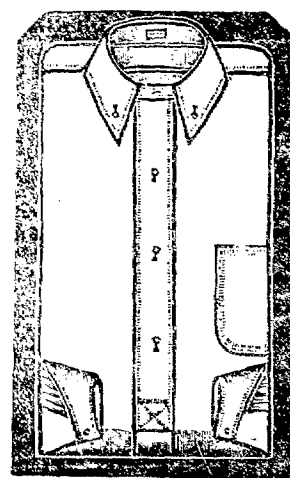
మేము ఎంగల్ బర్న్స్ లాండ్రోఫ్ & కంపెనీ ఆయిలు లకు ఏజెంట్లుము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ స్ట్రీట్, మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

ట్రైక్ షర్టులు.

మొదటిరకము ట్రైక్ షర్టులు
డబ్బా 1-కి రు. 13-౪-0
రెండవరకము ,, 12-0-0
సాధారణరకము 10-౪-0
ఇంట్రిపు రంగులుగల
షర్టులు 1-కి రు. 2-4-0
వ్రాయని పర్సులు
మోసాడ ముట్టుకొలత
మొంజో, టామ్మో ఎన్జీ
అంగుళములో వ్రాయ
వలయును.

మీ యూరికి షర్టులను ట్రైక్ షర్టులను వ్రాయును.
లండను ప్రెస్సింగు కంపెనీ,
87/88 రిజర్వ్ బజారు రోడ్, మద్రాసు.

LONDON TRADING CO.
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

కలరాకు నిర్దోషధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ : 0=12=0. మాత్రమే.
విషాచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరవైలుస్తేషనును బెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ.వి. యస్. వి. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం ఆడను
పండిట్, మదరాస్.

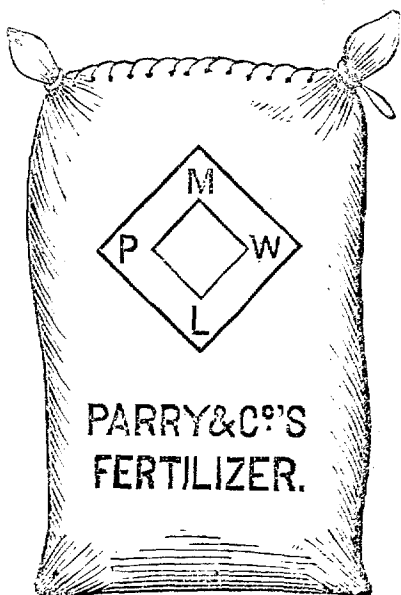
మెస్సర్స్ ప్యారి అండు కో

మేనేజింగు యేజింట్లు, ది క్రెసిడెంసీ మెన్యూరువర్కు లిమిటెడ్ మద్రాసు.

పూర్వమైన ఇంటలకు
ఈ క్రింద నక్షరాలించిన మైలకు
కును, ఇంకా ఇతరమైలకును, అన్ని
విధములయిన మైలకును, ఆయాభూ
ములననుసరించి ఆయా మైలకు తగిన
యెరువులు తయారుచేయబడుచున్నవి.
ఆయా భూములనుండి బంపబడు ను
టిని. తగినచేసి యీ యెరువులతోయ
గు చేయబడుచున్నవి గాన ఫలితము
రెట్టింపగుటకు సంజీవించబడినవు.

ఈ విషయమును తెలుసుకొనవారు
మాగుంటూరు సోల్ యేజింట్లునుండి
తెలిసికొనవలయు.

వర్తమాను, గోధుమ, పత్తి, నీలి, వేరు
పెరులు, నువ్వులు, ఆముదాలు, కుసు
ములు, రాగి, నజ్జ, తొన్న, మొక్క
జొన్న, అవకూరలు, శొద్ధ, చొప్ప

తగినయెరువులు!!
వనైరా, అన్ని అపరదములు చిలగ
డము, బంగాళాదుంపలు, పసుపు,
అల్లం, మిరపకాయలు, నీరుల్లి, వెల్లుల్లి,
వంకాయలు, ముల్లంగి, చిక్కుడుకాయ
బటాని, పొగాకు, చెఱువు, తమలసాకు,
మిరచిలు, కొబ్బరిచెట్లు, తేయాకు,
కాఫీ, అరటిచెట్లు, ద్రాక్షశీగ,
అంజూరు, పంపరపన, సరకుచెట్లు,
పొట్లకాయలు, గంజాయి చెట్లు,
అనాసకాయలు, పూలచెట్లు, బాదం
చెట్లు, అన్ని బావకుల ఫలవృక్షములు,
మాముడిచెట్లు, దానియ్య చెట్లు, గడ్డి,
ఎవ్ర పుష్పకములకును క్రయ
జాతితా మొదలగు వాటికి క్రింద
నదవారింబయిండు వైవిలాసమునకు
వ్రాయవలెను.

చీనుకు ౯ బసనయని, మర్చంటు, సోల్ యేజింట్లు గుంటూరుపోస్టు, గుంటూరుజిల్లా.

వనోషధి సారసపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరయు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును.

తొంట్లో, పాతవాయువుపోట్లు, రసకట్టు, రక్తవికారమునలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన
ఁబయలుగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితాతువులకు శుష్కినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు
వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫననవాడి. సం. ౨. భొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 21 Bombay.

లక్ష్మి.

బలవర్ధబోషధము.

మెదడులో పటుత్వము లేకుండుట, స్త్రీలు వెట్టిగా
యేడ్చుట, మలబద్ధము, నిస్సారత, వీర్యహీనుడు, వెన్నెముకలో
నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసత్వము మొదలగు వానిని కుదిర్చి
శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును.
నెత్తురుకు, మెదడుకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసం
గును. మూడుబుడ్లు వాడవలసినది. మిఠాయిగము నయముగను.
మిఠాయి క్రొత్తమనుష్యు లయినట్లు కనపడును.

లక్ష్మి మిఠాయింటియందు ప్రతిదినమునొకటిన్నర బిళ్ళమును
సామగ్గ్యమును, లేజన్నును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యము
మంచి దేహపటుత్వము యందుటవలన గల జీవితేచ్ఛ నిది
యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మూడుబుడ్లు విలువ 6-4-0
లక్ష్మి టూనిక్ మాత్రలు, 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0.
సోలు ఏజెంటులు: **లహారు డ్రగ్స్ ప్రొవైడర్స్**
నెం 106, మింట్ స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంట్లును ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్గతీయల కుద్దేశింపబడిన ఆత్మరసయోగింపవలయును.

మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన
యందునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన ఘనములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ
లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని
బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలలో గూడినపుష్పతోట
లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయిరకముల
పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మర యొక్క సువాసనభరిం
చుటకయి ఆటోదిల్ బహారు యివ్వమని మీదగ్గిరినున్న
నాపుకీపరు నడుగవలయును వారితావున లేదని మాకు వ్రా
యుడు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
క్లబ్ బౌన్సు ఆత్మరగల కెడ్డపయిజు బుడ్డి 2 0-0 ఈ ఆత్మరలో
మరగ బెట్టబడి ఘుఘుము ఖాటుచుండు కార్డులు డజన్ 1-కి
0-10-0. ని. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.

సోలు ఏజెంటులు—ఆంగ్ల ఇండియన్ డ్రగ్స్
కెయికల్ కంపెనీ, 155 జామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంటులు:— మెహత పురుషోత్తం మూర్తి
నెం 26, నాబజారు రోడ్డు, ప్రవరు బజారు సమీపం మదరాసు.

అనుభూత్యాయుర్వేద నిలయమువారి

యోషధిములు.

1. స్వస్థతైలము. (గారంటీ) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను,
వాతమునలనగాని, మరియేరోగమునలనగాని ముడిగిపోయి
నకాళ్ళుగాని, చేతులుగాని, రెండమానాలు డ్యుపరొగించి
నయథౌక్తిలోనికి వచ్చును. అనేకమందికి బాగుపడినది.
వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.

2. గంధక భస్మము. ఇదివర కెన్నడు నెవ్వరచేయని తయారుచే
యబడలేదు. చాలవిచారణలైరి కనికెట్టబడినది. కుష్ఠవరును
కడుపుకోష్ఠలకును, దీనింటినుంచులే. తు 1-కి 1-0-0

3. క్రణనాళిని. (పలాశ్రి) ఎట్టి యసాధ్యముగు పుండ్లను
నవలీలగా మాపును. వెల బుడ్డి 1-కి 0-8-0

4. గంధక నారకేళము. ఇది మూడుపూతలలో నెట్టిగడ్డని, చిదు
మున, రూపుమాపును. వెల బుడ్డి 1-కి 0-4 0

5. గ్వణేక కాశి బొడుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే
తయారుచేయబడినది. ధాతుపుష్టిని, నైత్యకాంతిని మి
క్కిలి యుపయుక్తము. వెల బుడ్డి 1-కి 0-6-0.

టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. అండు, సన్స్.
అనుభూత్యాయుర్వేదనిలయం, శ్రీరామలింగ విశాఖపట్నం.

కుచ్చిలు, మంచములు, బిరువలు.

మాకడ్ల మీయింటి వలంకరించు సామానులన్నియు
సులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్నపట్టణములో మాకడ్ల
చవుకగా నమ్మువారు లేరు.
మడత కుచ్చి 1-కి 1-2-0
కాక్ వన్ కుచ్చి సాదా ,, 2-2-0
డిట్ చేతులుగలది ,, 3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్ 10-0-0
డిట్ స్పిరింగుది 13-8-0
మట్టరకం స్పిరింగు 12-0-0
స్పిరింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము 16-8-0
(సింగిలు)

బిరువలు 8x4 అడుగులు 17-0-0
డిట్ 5x8 28-0-0 డిట్ చేతులరకం 80-0-0
పడకకుచ్చి అనే సోఫా కుచ్చి పేముది 8-8-0
క్యాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన
వారికి పంపెదము.
పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి ప్రిల్స్ అండుసన్
కాలిఫోర్నియా 41/42 రాటర్ బజారుబీది, మదరాసు.

పాగయోడలు రాకపోకలు

చెన్నపురి సౌకార్యమునం దున్నవి.

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 25-వ తేది

ప్రేమరు చేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయిడి స్థలము	తేది.
మొమండా	లివర్ పూలు	17 ఆగష్టు	కలకత్తా	25 సెప్టెం
క్లాస్మాన్	లివర్ పూలు	22	కలకత్తా	29
టాలోహ	నాగపట్నము	24	రంగూను	26

రానున్నవి.

చిల్కా	రంగూను	26 ఆగష్టు	కాకినాడ	26
అంలాటి	కలకత్తా	15 సెప్టెం	సెటాల్	15
టారా	ప్రెయిట్సు	2	ప్రెయిట్సు	3
మరడా	రంగూను	1		

ఈ తేదీలలో కొంచెము మార్పుండును

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 26-వ తేది

ప్రదేశములు.	తేది 26 వ తేదికి గురికొన్న వర్షపాతము	తేది 26 వ తేదికి గురికొన్న ఉష్ణోగ్రత	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్షపాతము	
			తేది 26 వ తేదికి గురికొన్న ఉష్ణోగ్రత	తేది 26 వ తేదికి గురికొన్న ఉష్ణోగ్రత	తేది 26 వ తేదికి గురికొన్న ఉష్ణోగ్రత	తేది 26 వ తేదికి గురికొన్న ఉష్ణోగ్రత
గోపాలపురము	29 571	90 0	83 7	83 66	22 08	
కాకినాడ	29 619	89 1	79 1	19 75	15 01	
బందరు	29 668	89 8	78 7	23 98	16 39	
గుంటూరు	29 691	91 8	78 0	0 01	20 44	18 31
నెల్లూరు		92 2	76 8	0 07	16 51	..
మద్రాసు	29 722	95 5	78 1	10 79	7 89	
కడప	29 748	96 9	79 9	14 29	11 46	
నాగపట్టణము	29 772	94 4	76 2	13 25	10 15	
కొలంబో	29 767	92 0	78 1	6 31	8 77	
తిరువనంతపురము	29 845	86 4	77 5	33 65	36 56	
కొచ్చి	29 853	83 0	75 0	41 91	26 85	
కల్కి	29 858	84 9	73 7	0 01	73 77	78 66
మంగుళూరు	29 834	81 1	74 3	0 08	89 75	90 87
బొంబాయి	29 817	83 4	74 5	0 95	18 46	11 89
హైదరాబాదు	29 728	65 3	78 0	0 45	59 81	53 01
అనంతపురము	29 715	83 6	71 0	29 49	17 14	
బళ్లారి		90 2	73 1	10 67	8 33	
కర్నూలు	29 749	88 8	73 8	6 29	8 36	
కడప	29 767	86 5	71 9	15 84	13 90	
తెంగుళూరు	29 770	92 7	75 4	0 08	14 95	18 42
కొడెకనాబు	29 809	81 9	65 5	0 04	16 86	16 54
ఉదకమండలము	22 743	63 6	51 9	0 01	25 31	24 03
హయబుత్తూరు	22 958	60 0	52 2	0 13	25 19	20 44
నెల్లూరు	29 801	90 0	71 0	3 55	7 90	
నీలము	29 751	94 9	71 2	12 98	17 21	
తిరువనాంతపురము	29 804	95 0	73 0	16 09	18 76	
పునుకొట్ల	29 786	98 0	71 2	4 11	12 39	
మధుర	29 795	100 3	78 4	8 15	11 60	
తిరువత్తూరి	29 744	97 0	78 8	8 88	11 60	

రాజధానిదక్షిణభాగమున వాయుభారము పెరిగింది బంగార భాతమునకు ఉత్తరమున కొంచెము పొచ్చినది దక్షిణమున గాడ్లూరు తేలికగాను, అనంతపురమున విష్ణుము స్వల్పముగ మున్నుండవలసినను, ముల్కలు విడిపోయినందునను, మధ్యమోడ్లు సరిమాణమునకును అధికముగనున్నది రాత్రులయందు వేడిమి సామాన్యముగనున్నది పగటిపూట వేడిమి స్థిరములేక మెదులును, దక్షిణమునందు, దక్కనలలో సామాన్యస్థితికి తగ్గినవగనే వేడియున్నది కర్నాటకమునం గన, చెన్నపురి తీరమునను, వాయువు మామూలుకంటె చాల ఎండియున్నది ముల్కలు తేలికగానున్నది నిన్న తెంగుళూరులో 0.43 అంగుళాలు పగడకపడినది వర్షపాతము తేలికగానున్నది రాజధాని క్రూరభాగమున గాలివానలు పట్టచున్నవి

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్సు
వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు

కావలయును.

ఆగష్టు వైశ్య మహాసభ పోషణక్రింద కేయిక్ అంతు కంపెనీవారు వైశ్యపత్రికను అక్టోబరు నెల 1-వ తేది మొదలు ప్రచురించెదరుగానూ, వార్తాపత్రికాధిపతి కావలయును కాన పలయువారు ఆగష్టు 31-వ తేదిలో గాధరభాస్కరుల పంపుకొన కలయును వారివారి యోగ్యత ననుసరించి వేతనము యేర్పరచడమవును

APPLY TO — PAYNE & Co, MADRAS

వృత్తాంతములు.

కవలకెల్లు — ఒండరుతాలూకా ఆకలమన్నాడులో నొక మహమ్మదీయ శ్రీ శివుని ఆకలిపిల్లును, నొక మగపిల్ల వాడును పుట్టిరట

రాజభక్తిసభలు — కందమూడి, నిజాంపట్టణము, ఆమ లాపురము, భద్రాచలము, బలిజిడేట, తెనాలి, పోరులు తమ రాజభక్తిని వెల్లడించుచు సభలు చేసిరి

వాపట్ల శ్రీ సమాజము — ఈ సమాజమువారి యాధిప త్యముక్రింద జరిగిన సభలో వాపట్ల శ్రీలు తమరాజభక్తిని వెల్లడించుచు చేతివైచి సమాధులను చేయుటకై నిశ్చయించిరి.

శ్రీమాధ్వికలక్ష్మి సమాజము విశాఖపట్టణము — ఈ సంస్థను సామ్రాజ్యమువారు బీదబాలలలో నల్లరుల కితము లును, భోజనద్రవ్యమును సొంగి విద్యావాసము చేయు చున్నారు

హరిభజన సమాజము కిందిరాబాదు — ఈ నెల 21 వ తేది మొదలు 28 తేది వఱకు రాజా కందస్వామివారి తోటలో గజాననమహోత్సవము జరుగును ఈసభయందు నూర్గురు ఉత్సాహ గుణులపరులుగ నున్నారు అరి ఒకరు వ్రాయుచున్నారు

కంభములో కలరా — ఈ గ్రామములో నెలరోజుల నుండియు కలరా ప్రారంభించి 115 మందికి తగిలి అందు 45 మంది చనిపోయిరి ఈ యూరి చెరువులో నొకకారు పట్టుటకు మాత్రము నీరు కలదు పంచవార నిప్పుపెట్టెల భరణ పొచ్చినవి

కృష్ణవరదలు — నిజాంపట్టణము కృష్ణవరదలచే ఆవరిం పడి పొలములు వర్షరాలకు చాలవఱకు గలిగినది ఊరిలో నికి వరదలు పొర్లుచు, పొంగుచు అంతిమముగా వచ్చు చుండగా కనభక్తగ్రామరులును పగోపకారహృదయులునుగ ను చావలి కోట్టిశర్మశర్మగారు చాల సహాయమొనర్చిరి

వెదురుసాకాబోర్లు ఎలిమెంటరీ పాఠశాల — ఇచ్చట 40 సంవత్సరములనండి యుపాధ్యాయులుగానున్న శ్రీకాశ్లా కుమార వెంకయ్యగారు తమ సర్వము పూర్తిచేసి పరిచాలించు కొనినంగన వారి గౌరవాదులై ఒకసం జరపబడినది గ్రామము నందలి స్థలలకు మిచ్చాయి, పంచగారాబోర్లులు పంచి వెట్టి బడినవి అరి యొకరు వ్రాయుచున్నారు

గడ్డిశ్రీని పొడుచుట — అంతర్వేదిపాలెము గ్రామ నివాసుడగు నొక ముగ్గువాడు తన కొడలిని బలవంతి వెట్టు టయు, దానికామె యొప్పుకొనందన కిత్తికోపాడుచుటయు, చదువరులకు తెలియించుట గానను హెచ్చరము జిల్లా కోర్టులో కింది కలెల 8 వ తేది 4 సంవత్సరముల నిక్షేపించ బడన

గ్రాంధికగ్రామ్య భావలహరీకృష్ణ — ఆగష్టు 10 తేదిని హాపపహ్లా పావులక పెద్ద సభచేసి గ్రామ్యమును ఖండించిరి కే కరుణారావు డి.ఎ. ఎల్. గాగ్రాస నాధిపత్యము వహించి పాలపూడి సరసంపా శాస్త్రీగారు గ్రామ్యమును ఖండించుచు నవనగరించిరి గోరేకలు వారికి నివేదింపుటకై తుదికొక తీర్మానము గావించుటచేసె

మోరముయిన శ్రీహర్ష — ఈ నెల 21 తేది మధ్యాహ్నము అనుగనము పిక్కినోలు గ్రామమునండి పందిలసాక వచ్చుచు పోవుచుండెడు గొల్ల సూరమృతపత్రిని దుర్భాగ్యుడొకడు మాగ్గుధర్మమున కొడకలితో శరీరవంతయు సుమారు 20 గా యములుచేసి చెరకుతోట కాలవలో కరస్సుమాత్రము కను పడకుండనటుల పూడ్చివేసిపోయెను ఈసంగతి తెలిసి ఊల పల్లి గామ మునసబ గారు వీరిని కనుగొనుటకై చాలశ్రమపడి తుద కొకనిని పోలీసువారి స్వాధీనముచేసె ఈతడుగు లిక్కనోలు గ్రామవాస్తవ్యుడే అనియుకరువ్రాయుచున్నారు.

‘జిలపల్లిలో కలరా — ఈ గ్రామంలో సుమారు 20 దినములకుంచి కలరా వ్యాధి వ్యాపించి ప్రతిదినము 4, 5 కుదని తనతోటవేసికొని పోవుచున్నది తద్వారా వ్యాధిగ్రాహి గ్రాత అయ్యివారిని స్థాపించి ఉత్సాహముల చేయుటచే గాంతి పొం దునని కొన్ని ప్రాంతముల చాలికి ప్రాంతముగుటచే ఆల్బాన రించినను తన పనిని మానక యదాప్రకారము గాను ఒక్కొక్క రోజున ద్విగుణముగాను నెకవేర్చుకొని పోవుచున్నది ఇందు క గమ్మ పెంటువారు 3 గన శ్రద్ధవహించి తగిన మందల నిచ్చి ప్రజల దుస్థితిని మాన్పెదరుగాతి అనియుకరు వ్రాయు చున్నారు

కొంగల జ్వరము — కొండవల్లికి సుమారు 80 ము మైళ్లదూరములో పోతానమన నొక గ్రామముకలదు ఇచ్చట నొక పల్లెవారికుటుంబము భారత్యగ్రస్తలవ సంతానము లేనం దున ప్రదీనము చీకటియుండగనేలేచి, కొండవల్లివచ్చి శ్రీ అంజనేయస్వామి గుడికిపోయి ప్రదక్షిణముచేసి వచ్చుచుండెం ఇట్లుండగా 12వ తేదిని, మాయాలు ప్రకారముగ వెల్ల ప్రదక్షిణ ము చేయుచుండగా, ముగ్గురు కొంగలు వచ్చి విరెత్తిపొద వానిరి ఆదెబ్బలకు తలకూపలి నక్కురితేక నేలగులికి అంజేట వారామె యెంటి పొకవన్న నగలకన్నుటిని తిసికొని నాకినో యిరి తరువాత కొంతసేపటికి వీరికి తెలివించి గ్రామమునకు పోయి జరిగిన కడ యావత్తు చెప్పిరి వీరినికోరికతో వేసికొని వెజ వాడ వైద్యకాలకు గొరిపోవుచుండగా వాలో వచ్చి కొంద రిట్లు తెలిసినదని కోపల్లి రామమూర్తిగారు వ్రాయు చున్నారు

తమ్మిలేరుకడలు — వారము దినులక్రిందట ఒక నాటిసాయంత్రము కిగంటలకు మాకు స్నాన పోనా ను ల కాక పట్టయి మా గ్రామమును అనుకొనియున్న తమ్మి లేరు (సామి త్రినది) ఆ క స్నాత్తు గ సుమారు 4, 10, 12 కుగలయెత్తున దిక్కులు పిక్కిలీల చూప వల వచ్చు ద యంబులు చెప్పి ప్రజలు నామని వ్యవచేయుచున్న పడి నది రెవులకాటుచున్న బంగ్లా మడమలు ఒక మడ మెదలై నవి కొన్ని నడివేగంబున కెక్కునై నివస వివగన్నియు అట్లువచ్చి క్రమంబుగ వృద్ధిపొంది మిగ్రామపట్టిలో కొంచున్నుచి మా యూరి కేరంటాగ్రామంబున కవత్తకం మున రివికలగడ్డలకు నడిచెవి కిచ్చుంపకొడంగి ఒక్కనాడు కొందరు తమతమ పుహోపకారములను చక్కవెట్టి మొదలిపిరి మరకొందరు ఆమ్మ, గంగయ్య, డి.ఎ. రెవరుని ననుస్మారంబులచేయ దొవారి అంత రాతిఆగనప్పటికి వేరముగ్గినది కాని గ్రామవాసులకు పూర్తిగ నిద్రపడినది కాదు ఉదయముగవచ్చికి కొంచెము కొంచెము తృప్తవారం భించి మూడదినములలో చాలభాము తృప్తిపొందని కాని, యంతనకు మారెవునందు దాటుటకుమ్రయు ఓలకాకున్నది మా గ్రామంబునకుమ్రా మెంతమామ్రును నవ్వుములు లేని కాని ఆవచ్చిన ఉదయమహోత్సవి మేమో కాని ఆనలమును త్రాగినవారిలో ఒకరు పట్టువేయ నివాసము, 12, 14, 16, 18, 20 మొదలగు చాలతమ వ్యవసాయ ప్రతియంటిను వ్యాపించిని ఇంకిను వర్షములు కంయుచున్నవి చెరువుల న్నముగించిని ఉచ్చులు చాలభాగమై పోయినవి ఇంకిన వ్షములకురిగిన చెరువులు తెగిపోవునేమోయని వైకులు భయపడుచున్నారు

బెజవాడ తాలూకాబోర్లువారి కొకిని పస — కృష్ణాజిల్లా నందిగామలో ఆక్సెసుల కొన్ని గలవు అని పట్టణము పల్లెయుండ కాకుండెను ఆ గ్రామముందు లభించు పదార్థములు కాయలము లేనేలేవు మనము ఆస్పత్రికి పోయి వైపుచుంది వెళ్లకలెన్నున ఏనొకరినెయ్యెయి కాలలందు దాటుటకు శక్యముకానిదారిని దాటవలెనన్నున అందు లు ఖ్యములైనవి మునేరు, కైగ, మాచేరు, సీమివాని వ్షములు ఈ గ్రామమునకు వచ్చు ప్రయాణములు దిగులెల్లముక నైజాం రాజ్యములో చేరిన మగ్గిగ్రామమై యున్నది అదిగినయెడ నీవైచుదహరించిన నెలనెర్లన్నయి గాంజలచి వైకరుమాత్రం నాలుమైదు చుట్టుతిరిగియెవ కైగ కలదు మిగిలినవారికి వంకెలుగాని, బల్లికల్లుగానిలే కాక మగ్గుమునకర్ణింప బ్రహ్మకైసలవికా తొలురద కొన్ని ప్రదేశములందు, గొల్లెల్లు, ట్టును ఆయివున్నది ఓపాంసహితము స ఇదియంతయు విగరించువారి ఏకగ్రహారేడిస్త్రిగ్గొల్లు మెంబుచేయ పరియేమో గగర్న మెంటువారు లిజముగా ప్రజలయందు యెడల వెంటనే మునేటిమిది నందిగామవచ్చి క్షకోచో హమిక్లిన్సుక్రింద చేర్చిన వంకె సత్వరముగా పూర్తిచేయ ప్రారంభు ఈ లెఖకుమించియున్నారు వైప్రాగ్గనగొల్లి నెలలో తాలూకా బోర్లు మిటంగులో చున్నారు అరి యొకరు కొంచుమడ

కంబున కవి.

అయన చరిత్రము.

తమిళనాడు కంబున కవి సత్తముని నామము ప్రసిద్ధము. వెలయుచున్నది. అనినది, మిల్లెక్, కావీరాసాధి కవి పుంపుల కంబుని చెప్పినాడు. నిజభావ సులభస్వరూపి, అన్యభావనా ప్రవాహభాటి, ఉపమాద్యులకావ్యచిత్తము అభివ్యక్తికలము, వీనిచే నానికప్పుడు సాసగియించుటం బట్టి, ద్రవిడ కవిత్వములో నెల్ల కంబును, అన్నిగణ్యము వాని గ్రంథములం దెల్లవల ఆధ్యాత్మికత్వములు గొల్లగనుండు కావుననే కంబు భావాధిపత్యము లోక పరిపాటియైనది. స్వభావచరణ నిరతియు, ప్రవర్ధియు, గురుజన విశేషత యు నానికి సహజగుణములు. కాలివాహనశక ఎనిమిదవ శతాబ్దమున అతగా వేయిసంవత్సరముల క్రిందట నాతడు ప్రసిద్ధ భావరూపుడు "తిరువాలంకారు" గ్రామమున జన్మించె. సమీపమున కంబును "తిరువన్నై" గ్రామ నివాసియును "సరయప్ప మొదలియును" అనువానివద్ద విద్య నేర్చెను. అతగానిని సమయమై చూచుచుండెను. కంబున శైశవమునుండియే కవిత్వ కుశలములు కలె యుండెను. నెట్లవాడైనపుడు ప్రాముఖ్యత గాంచుటకు దగిన శుభసూచనలు గలవాడని సదయపు ముత్యమిచ్చుచుండె. పూవుపుట్టిన పరిమళము దెలియును కదా! కంబును భావంతుడగుటకును, అతని కావ్యసృష్టికును ఒక వింతకథగలదు. ఒకనాడు కంబును కంబులచేరినా మైముఠుని నిద్రించుచుండగా నొక కలగ నెను. ఆకలయేదన:-ఆదేశపు రాజుగారు మేనిలో నైవేద్యమేయుచుండెను. కంబును దానికేటు ముగిలక, సమీప కాళి కాలమునుకున్న యేద్యసా నెను. అంత నాదేవి ప్రత్యక్షమై వానితోదాని, నాలుకనై వీజాక్షరముల వ్రాసెను. అదియే వానిభావప్రభావములము. కంబును నిజా చేరికినది కన్నులుదెరిచి నావనిజముగా గుఱుచుచట మేయు చుండెడి. ఒకపక్షము నానిగోట్టుకుని గుఱుచట మేయుచు చచ్చిపడెను. రాజు సంగతిని మాంతుని నీడుకొని రండని యాజ్ఞాపించెను. కంబుమొకటి కరమునబూని కంబును రాజు గన్నిక కవయ్యుడనై, ప్రభువు నేకులబాచి "అల్లడుగో కంబు ముచేరబూని వచ్చువాడేనా గుఱుచును చంపినది?" అని యడిగెను. నేకులు "అనినది. అతడు చేలియందు కంబును కొయ్య భరించుచుండెన హేతువున క్షీకంబున పేరు గాంచెను. వాడు రాజసముఖమున జేసిన యర్హతచర్యల గాంచి రాజు వానిదండించుటకు మాటుగా కొనియడసాగె. కంబునుని యసాధారణ ప్రజ్ఞయు, కవిత్వసంపదయు రాజెరింగినటుల సదయపుయ్యుచు విస్మయపడెను. అంతనాచోళరాజుకంబును నలోకించి ప్రవాళికి. రామాయణమును లోకోపకారార్థము అజయమున వ్రాయుమని నేడెను. అందులకు కంబును"వల్లె"యని అధిక ప్రోత్సాహంతో రామాయణకథను అజయమున పూర్తిగా వింపె. అంతలో కంబునుబట్టి యతని యసాధారణచనా శక్తి తెల్లబడుచున్నది. తానేకరాత్రమున బహుగ్రంథ లో భవగావించి, యొక దినమున నేకుమందల శ్లోకముల వ్రాసి యెల్లు అపద్యమువలన తెలియుచున్నది.

బహు భావామోదమును, ముఖ్యముగ సమకాలికులగు కవి శ్రేష్ఠులమెప్పుడు బడసిగ్రంథము రచించుట అప్పటికిదుష్కరముగానుండెను. మఱియు చిదంబరపురోహితబృంద మొకచో సమావేశమై తమ యంకికాకమును చూపు శ్లోకమొకటి యుపద్యేసగాని యేగ్రంథము ప్రశస్తిగాంచ వీలులేదు. ఇది మఱియొక కథము. ఇక్కార్యాన్ని కంబునొకనాడు చిదంబరమునల్లె బంధనాకను నివేషించియుండగా, నొకపురోహి కునిగుడుగు స్పృశ్యమై మృత్యువయ్యెను. ఆసమయమున రాజుదరాగ్రహమున జేరి రోదదజేయుచుండెడి. కంబును తన గ్రంథముగలిగిదన్నహము ప్రవేశింపజొచ్చె. బాతనివారిచింతి. కంబునకంతయుగా మృత్యువాని కడకేతెంచి, మెల్లగాకొన్ని వాక్యముల నుచ్చరింపగానే ఆతడుసుఖముపునరలె మేల్కొండెను!! ఎవని చెప్పవచ్చును బంధనానందు, విస్మయము! అంతంతయు వాగ్రంథమును ఆత్మార్థమునకొని అంకికృత శ్లోకమొందు భానియందు లిఖించె. ఇప్పుచోగ్రంథము "తిరువన్నై" గ్రామమున రచింపబడియె. వీనికి కంబరామాయణమనికేను ఇయ్యక పదివేలగ్రంథము; అతిమనోహరము. వాల్మీకి కృత్యసాని, ఉత్తరకాండవిడిచి శ్రీరామ గ్రంథము పట్టి ప్రవేశవరకు గ్రంథమువ్రాసిముగించె. కవీశ్వరుల, రామకృష్ణులవలె, కంబును రామభక్తుడు. రాముడే అయన భవదైవము. అక్కతంబున నాతడాభ్యాసములో నొక దుఃఖంబునుకను, కంబునైవాభ్యాస అని దక్షిణదేశమున వ్యవహరింప బడుచున్నాడు.

కర్నూలు మండలసభ.

ఆగ్నేయ సభాస్థలములగు రావుబాద్దరు ఎస్. వి. నగరిపోరావు పంతులు. డి. ఏ. గారిట్లు తమ ఆహ్వానోపన్యాసములందు చెప్పిరి:-

స్థానిక స్వపరిపాలనా సభలపట్టి.

ఈజిప్తాయందలి జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డులు, వీని నిర్మాణవిధానమును కొంతకాలముగఁ బ్రజల గ మనించుచుచుండుటచే, నేతద్విషయమునుగుఱించి కొంతకాలం జేషుగోరెద. దేశమునందు స్థానిక స్వప్రజాపరిపాలనాపద్ధతి సభివృద్ధిచేయుటకు మనజిల్లాసభయు, తాలూకాసభలును ఉపయుక్తములైన సాధనములుగ నింతకాలముక బరిణమిల్లినవిగావని చెప్పక తప్పదు. ఇంతకాల కవి అధికారుల యధీనముననే నిర్వహింపబడుచున్నవి; కాద్యవిధానమునం దనధికారసభ్యుల కేలాటిమాట చెల్లుబడిగాని కలుగఁజాలనియంత హెచ్చుగ సభికారసభ్యులబల మాసభలయం దేర్పడియుండెను. మదరాసు లో కల్ బోర్డు ఆట్లు అను చట్టమును నిర్మించినవారి (వింతయుగు) అభిప్రాయప్రకారము, రెవిన్యూ ఇక్స్ పెక్టరారి గాఁగల రెవిన్యూ అధికారులకు లోఁతువయ్యెయుండు గ్రామ రెవ్వును, కరణములును, ప్రస్తావన స్థానిక సభల అధికార సభ్యుల లెక్కకొంద పరిగణనకు వచ్చుచున్నారు. రెవిన్యూ డివిజనుల ఆఫీసులు, తహశీల్దారులు, న్యూజ్ సర్వేయింగ్ డివిజను ఇక్స్ పెక్టరులు, గ్రామోద్యోగియులు, వీరందరుసభలో సలికేయసంఖ్యవారుగ నేర్పడి, బహుకొద్దిమందిమాత్రమేసభికార సభ్యులుగనుపడి. శాస్త్రసంఖ్యవారుగ నేర్పడవట్టి యాలాటి సభలలో స్థానిక స్వప్రజాపరిపాలనాపద్ధతి యంతకాలమున్నదో చదువరు లెఱుంగఁగలరు. లోకల్ బోర్డు ఆట్లు అనుసరించి గ్రామోద్యోగియుల సభికార సభ్యులుగఁ బరిగణించు విపరీతాభిప్రాయ మెంతతీవ్రగఁ జెంచునో, స్థానిక స్వప్రజాపరిపాలనాభివృద్ధి కంతయెక్కువ మేలు గలుగును. "లోకలుబోర్డుఆట్లు" ప్రకారముగ్రామోద్యోగియుల అంతకు వింతయైనదిగ నున్నది. అది అనుకూలమైన దనుటకుఁ గారణము కానరాదు. ఈ సభావిషయ మొక్కటితప్ప తక్కినయన్ని విషయములకును గ్రామోద్యోగియు లధికారులు గఁ(అఫీషియల్సు) బరిగణింప బడుచున్నారు. డిప్రీక్టుమనిసి సాలిటీ ఆట్లు" ప్రకారముగాని, ప్రదేశశాసన నిర్మాణసభకు సభికుల నెన్నుకొను విషయమునకుఁగాని, రాజకీయ వ్యవహారములకుఁ గానివీరు అధికారుల లెక్కకే చేర్చబడెదరు. ఇటులుండ స్థానికసభలకు వచ్చునంతట నె వారు అధికారసభ్యులుగ మారుటకు బంధ మెట్టియో గోచరము కావున్నది. తాలూకాబోర్డు ప్రతినిధులుగ జిల్లాబోర్డున కెన్నుకొనబడుటకు తహశీల్దారులు, డిప్రీ తహశీల్దారులు మఱియితర సర్కారునాకరులు (జీతములను బుచ్చుకొనువారు) దరఖాస్తులు నెట్టుకొనవచ్చునని యొక విధియేర్పడియుండుటలో ఆధిమేమియు తెలియలేదు. ఎన్నుకో లకుటలో ప్రతినిధిత్వభావము గలదు. ప్రజల మేలును అక్కజలనుగురించియే ప్రతినిధు లాకర్తము.

తాలూకాబోర్డులనుండి జిల్లాబోర్డునకుఁ బ్రత్యేక ప్రతినిధి యొక్క డావళ్యక మనిపించునంతటి యుద్యోగవిషయము లేవియు లేవు. సర్కారుద్యోగములు ప్రజల పక్షమున వహించి పూనికతోఁ బాటువడుదురకుట స్వకార్యధరంధరులు శ్రుతపఱచు కట్టుకథలలో నొక్కటి. "స్థానికసభలలో సభికారసభ్యులసంఖ్య విశేష మెక్కువగ నుండవలయునని 1882 - వ సంవత్సరమున బార్లెమెంట్ గారి హయాములోఁ దీర్మానింపఁ బడెను. మాయభిప్రాయము నదియె యని డిసెంబర్ 1911లో కమిటీవారు దృఢముగఁ జెప్పిరి. మఱియు "ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన మెంబరుల సంఖ్యయెక్కువగను, ఉద్యోగ సుభము, మున్నగువానికి చాలినంత ప్రతినిధిత్వ మేర్పడుటకుల తక్కువసంఖ్య (నామినేటెడ్) మెంబరులును బోర్డులలో నుండవలెను. జిల్లాబోర్డులలోను, తాలూకా బోర్డులలో సభికారసభ్యులచే నెన్నుకొనబడిన మెంబరుల సంఖ్యయె యెక్కువగ నుండవలయు" ననియు నా కమిటీవారు తెలిపిరి. దయాప్రకృతములు ధారాబిబిత్తో నొసగు నియమముల ననుసానమునం దనా యామముగ నెటుల నిరాకరించవచ్చునని యెఱుంగుటకుఁ గర్నూలు జిల్లాబోర్డు విషయమే ప్రబలముగ నిదర్శనము. ఇంచుమించు జిల్లాలోని తహశీల్దారు లందరును, డిప్రీ తహశీల్దారులు కొందరును ఎవతెగక జిల్లాబోర్డులో ఎల్లెక్కెమెంబరులుగ నుండిరి. జిల్లాబోర్డున కెన్నుకొన

బడుటకు తాలూకాబోర్డులోని యధికారసభికులు దరఖాస్తు నెట్టుకొనరాదని నిరాకరించవలెనని గత జనవరినెల తే 27 దిన కాస నిర్మాణసభలో నొక ప్రశ్నయడుగఁబడెగా, నావిషయమ దొరతనమువారిచే నాలోచింపబడుచున్నదని ప్రత్యక్షతరమొసంగఁబడెను. తాము మెంబరులుగ నుండవలసిన కాల పరిమితి ముగియఁబోవు తాలూకా ఉద్యోగము లెనమండ్రుగురు మర్చి మెంబరుగుటకు దరఖాస్తునెట్టుకొనరాదని నిరాకరించునట్లు లకర్నూలు కలెక్టరు గారిని గోరుటయన సరమునుటను దొరతనము వారి యెటు కకుఁ దెచ్చుటకై గత మేనెల 19 తేదీని మరల నాకాసన నిర్మాణ సభలో. బ్రశ్నయడుగఁబడినపుడు, బోర్డులో అధికారసభ్యుల (అఫీషియల్సు మెంబరుల) సంఖ్యను దగ్గించుటలోఁ గల యుక్తత నాలోచించుట కాజిల్లా కలెక్టరుగారు కోరఁబడి యున్నదని జవాబిడఁబడెను. ఇంత జరిగెనుగాని, పిమ్మట మన జిల్లాలో నేమిజరగనోచూతము. కాలపరిమితి తీరినందున, జిల్లాబోర్డునుండి యెనమండు తాలూకా ఉద్యోగములతోలిగిరి. కాని, యిటీవల జరిగిన యెన్ని కలయందెదు తాలూకాబోర్డులలో నాలుగింటిచే నైపుగురుకహస్టీయారులు జిల్లాబోర్డున కెన్నుకొనబడిరి. ఈసభానిర్మాణమును గుఱించిన నియమము లప్పటివలె నుండునంతదనుక, తహశీల్దారులు జిల్లాబోర్డులో దమవలదిన హోదాల కానించుటను బూనుకొనఁజాల రనియు, జిల్లాబోర్డున కెన్నుకొనబడుటకుఁ బ్రయత్నించ రాదని తహశీల్దారులు ఖండించుటకు జిల్లాకలెక్టరు గారు హెచ్చుకొనఁజాలవనియు నూహించవలసియున్నది. ఇట్టిసభల కార్యాలోచన, కార్యాచరణాది విషయములతో సభికార సభ్యులకుఁగూడ ప్రవేశముఁ గలగించు మార్గముం బూని, వారికఁ గొంత యధికారము నిచ్చుటకుఁ దగిన యత్నములం జేయుటకు దొరతనమువారు దయతో నుపకమించియుండు నిక్కాలమున, జిల్లాబోర్డున కెన్నుకొనబడుటకు దరఖాస్తులు నెట్టుకొనరాదని సర్కారుద్యోగములను వారించుట కడుస మంజున మగును.

జర్మనీ యుద్ధము.

మనము చేయదగిన పనులు-II.

[వింజమూరి భావనాచార్యులు గారు]

బీదసాదలకు నవసరములేకపోయినను, భాగ్యవంతులు, మధ్య తరగతివారు, ప్రాయశః పంచదారను దినుచున్నారు. పంచదార తినుజనము హెచ్చినకొలది పంచదార యెక్కువ గావలసివచ్చినది. మనదేశములో స్వల్పముగాజేయబడు పంచదారము, మోరీసు లంకలోని పంచదారయు జాలలేదు. మన దేశములో నేల మోరీసులో నేల చెరుకునుంచి పంచదార చేయుచుండిరి. పురివిద పులివచ్చెనను సామెతగా జర్మనీ వారి శాస్త్రకౌశల్యముచే బీటుగడ్డయను నొక విధమయిన దుంపలోనుంచి పంచదారచేసి కొంతకాలమునుండి మనదేశముకు బంప వారంభించినారు. ఆస్ట్రీయావారు నట్టి పంచదారచే చేసి పంపుచున్నారు. ఈపంచదారవలన పంచదారవెల తగ్గి బహుమంది జెల్లమునకు బహుల పంచదారయే నుపయోగించున్నారు. ఆయా ప్రభుత్వములవారి సాయముతో బంపబడ్డ బీటుగడ్డ పంచదార మనదేశములోచేయు పంచదారకంటె జూపునకు నింపుగనుండుటయే గాక వెలయందును దక్కువగ నుండుటచే మనవారు దానినే యుపయోగించ వారంభింప మన పంచదార యడుగంటినది. అక్కడక్కడ పంచదారయంత్ర శాలలు నామావకల్పముగ నున్నవి. 'స్వదేశ' యుద్దేకపు దినములలో సంభాబురాష్ట్రమునందు కొన్నియంత్రశాలలు స్థాపించబడినవిగాని యవి పరదేశపంచదారను పారద్రోలకట్టి గలిగినవి గావు. పంభాబురాష్ట్రపు వ్యవసాయాధికారులలో నొకరయిన (హాడి యని భావకము)వారు పంచదార చేయు యంత్రశాల విషయమై బహుపనిచేసినారు. వా రేర్పరచు యంత్రశాలకు రు. 10,000లయిన బాలును. చిన్న బియ్యపు యంత్రములనలె నెక్కడదైనను సులభముగ నెట్టుకొనవచ్చును. ఏగ్రామములోనైన 100 యకరముల పొలములో చేరుకు పండించగలిగిన యెడల నొక చిన్న పంచదార యంత్రశాలను నెట్టువచ్చును. ఆయనచేయు పంచదారకు నెఱుకలతో నేసంబంధము లేకయేయదని బెండర సముచే భావశ్యము నియ్యవచ్చును. రసముతీయుటకు మార్కెట్ కంపెనీ వారికి చేయబడ్డ చిన్న రసముతీయుటకులను చిన్న ఆయన యంజనుతోగాని స్త్రీయంజనుతోగాని విద్యుచ్ఛక్తియన్న పోట దానిసాయముచేగాని త్రెప్పురమ్మును చెరుకు రసము

కుండలకు దిగును. దానిని 3 లేక 4 గడులుగల ఒక తోట్టిలో పోసి చెరుకు పిప్పి సాయముచే బొంగించ వచ్చును. కట్టెల ఖర్చు విశేషములేదు. కలము లేదనె చెప్పవచ్చును. పొంగిన రసము నొక గదిలేక తోట్టిలో నుంచి రెండవ తోట్టికిని తర్వాత 3-వ తోట్టికిని వదిలి మరగజెట్టి దానివై ధెండరసము కొంత పోసికొనుట నాచరము లెలబడును. అది కుండలలో పోసి వాచుకొను తొందరకట్టికొనుటల పంచదార గడ్డ యగును. దానిని పొడిచేయు యంత్రములచే పొడిచేయునెడల స్వచ్ఛమయిన పంచదారయగును. చెరుకులలోనుంచి రసము మామూలు గానుగులలో తీసియోను పంచదార చేయ వచ్చును. ఈ పద్ధతిని సేయ స్వయముగ చూచినాను. ఆపద్ధతి యిప్పుడు లాభకారిగా వచ్చునుటకు సందియములేదు. చెరుకు బయిరుచేయు ప్రతి గ్రామములో నందరు లేక కొందరు రయి తులు జేరలేని ప్రతి గ్రామమున బంచదారచేయు ఫ్యాక్టరీ లను జెప్పవచ్చును. ఇప్పుటి భగవంతుని గిట్టుపాటు వాగుగ నగును. ఇంతకన్న పెద్దపెద్ద ఫ్యాక్టరీలను జెట్టి యీ సమయ ములోనే పంచదారను చేయుట ప్రబలపఱచవలసియున్నది. దీనిని మహారాజులు, రాజులు, జమీందార్లు రయితులుగూడ గమనింప వలసియున్నది. ఇంకమీద యుద్ధము నిశ్చి అస్తిరీయా జర్మనీలు మనదేశమునకు బంచదార పంప సమర్థులగు నప్పటికి మన యేలికల సాయముచే వాల్ల పంచదార మనదేశమున కవ సరములేదని గమపర్చుట మన విధాయక కృత్యము.

కాగితములు

మనదేశములో తేయుకాగితపు యంత్రశాలలు బహు స్వల్పసంఖ్యగలవి. మన దేశమునందున్న కాగితము కంటే నితరదేశపు కాగితమే మనకు నెక్కువగ నుపయోగ మందున్నది. అస్తిరీయాదేశమునందుండి కాగిత మెక్కుడుగ వచ్చుచున్నది. దానినే సామాన్య జను లుపయోగించు చున్నారు. ఇంగ్లండునుండికూడ కాగితము వచ్చుచున్నది. అస్తిరీయా కాగితములయొక్కము వివిధగనున్నది. దీనిని మన మెంత యెక్కువగ జేయగలిగిన, నంత యుపయోగము. అంత దేశజేయము. జమ్మి, వరిగడ్డి, వెనురుదేరడ, చినుగు గుడ్డలు, పాతగోతములు, తుంగ, వ్రాసియున్న పనికి రాని కాగితములు కూడ, కాగితములు చేయుట కుపయోగించును. తాటాకుల మీద వ్రాయు నలవాటు మనకు లేవినది. గంటములు కలిక మన కయిన గానించవు. మనప్రభుకంతయు కాగితములతోనే యున్నది. మన చిల్లరలెక్కలు, కంపెనీవారల లెక్కలు, కోర్టుకార్డులు ప్రభుత్వమువారి యన్ని రికార్డులు మనలో మనము వ్రాసికొను దస్తావేజులు, మన మొకరి కొరకు వ్రాసి కొను బాబులు కాగితములతోనే యున్నవి. అట్టి కాగితములను జేయుటకు బ్రయత్నించుట మిగుల నవసరము.

నిప్పు పుల్లలు

మనవారు పూర్వము చెరుముకిరాయి యను రాళ్లపై నిమగ్నముగలతో గొట్టినిప్పుచేయు చుండెడివారు. మరియు 30 సంవత్సరముల పయితాలముక్రిందట సామాన్యముగ బ్రతి యింటిలో నిప్పు కుంపటిలో జెట్టి కాపాడ బడుచుండెవి. సుమారు 30 లేక 40 సంవత్సరములనాడు నిప్పుపుల్లలు మన బజారులకు సక్కుత్తుగ వచ్చినవి. మొదట వెల్డె 1-కి అణా చొప్పునను దరిమిలను అర్థాణావంతును అమ్మెడివారు. భాగ్య వంతులు నిప్పుపుల్లలు కొనుటయు, సక్కుతుగ వాడుకొను చుండుటయు నుండెడిది. రానురాను చాకయగు నిప్పు వెల్డెలు అస్తిరీయా స్త్రీదను జెన్నార్లు దేశములనుండి దేశమంతట వ్యాపించినవి. ఇప్పుడు వాని దగ్గుములేని యిల్లలేదు. జేబు లోనో తలగుడ్డచెంగును నిప్పువెల్డె నుంచుకొని మనిషియే యరుదు. ఇకముం దీనిప్పువెల్డెలు పయదేశములనుండి యుద్ధ మంతిమయి కాంతిగలుగు వరుసను వచ్చుటకు నీలులేదు. మన దేశమందు నిప్పుపుల్లలజేయు యంత్రశాలలు బొంబాయి అహ మ్మదాబాదు ప్రదేశముల నున్నవి. మెన్న నీరుధ్య మనరాజ ధానికొనో తిరువాణ్ నూరు సంసారములోనో యొక గొప్ప యంత్రశాల నొకటి స్థాపించుటకు నుద్దేశించుట. దానిని సం పూర్తి చేయవలయును. రాజమహేంద్రవరము నిప్పుపుల్లల యంత్రశాల కనుకలము. అక్కడను నితర ప్రదేశములను యంత్రశాలలు నూరులకొలది స్థాపించవలసి యున్నది. మరియు నిప్పుపుల్లలు రయిలులమీద పంపుటకయ్యె రేలు అధికమగు టచే దూరదేశములకు బంపుటకు నీలులేదని అహమ్మదాబా దుజ్జో నొక కప్పుపుల్లల యంత్రశాలాధిపతి నాకొక యంత్ర రము వ్రాసియున్నాడు. అట్టి యొక్కవ రయిలో సేయవలసిగిం చుటకు బ్రభుత్వమువారు దోహదపడవలయును.

వెన్నియలు, ఇమపసామయలు, గొడుగుల చొక్కా గుండ్లు, మొదలగు వెన్నివస్తువులలో మనము చేసికొనుటకు గడంగవలయును.

స్వదేశ పరిశ్రమభివృద్ధికి దగు ప్రయత్నములు జేయ వలయును. మన చేతిపనుల నిష్పాదభివృద్ధి చేసికొలేనియెడల యొకనెన్ని శతాబ్దములకైన నవి యభివృద్ధికావు.

దీనికి బ్రభుత్వమువారు మిగుల సామర్థాలిజూపి చేదండయిచ్చి, వృద్ధిగాంచు నన్ని సమచాయములు జేయ వార్హితులు.

ఆరిమండ రయితులు.

లట్టెదొరగారి నిర్ణయ.

మండాచిన్ని వెంకయ్యగారి ట్టు వ్రాయుచున్నాడు:-

ఆరిమండగ్రామములో రయితులకు సుమారు 100 లు పర్మనెంటు మాగానిభూములును, నూటయేబది యకములు దివిన్యాపెట్టు (నూతనమాగాని) భూములును గలవు. ఈ భూములకొరకు కొమ్మయూరు కెనాల్ అప్పురుకెక్కుకొలది బాగర్లమాడి కాల్యలోనుంచి, జేటపాలెం గ్రాంచి అనే పంట కాల్య త్రేక్కుబడినది. కాని దీనికి మిస్టరు లట్టెదొరగారి తియ రిటికల్ యేర్పాటువలన, ఆరులోపము లుండుటవలన గతవత్స రము నీరు సప్లయకాలేదు. మున్నదియేండ్లక్రిందట కట్టబడిన బాగర్లమాడికాల్య హెడ్డుస్థానము తగ్గిందుట, జేటపాలెం గ్రాంచి హెడ్డుస్థానము హైలెవిలులో కట్టుట, జేటపాలెం గ్రాంచికి నీరు సప్లయచేయు బాగర్లమాడికాల్య నెగిరు అడ్డిని పర్మనెంటు రిగ్యులేటరు నాచి గామ్యూచేసి కట్టకుండుట, ఈకాల్య మొదట ఒకమైలు సిల్టుతీయకుండుట, ఈకాల్య మొదట మాడుమెట్లవరకు తూములు మట్టిలోనుంచి చిరం తూములు సేజనరీ వర్కులో హైలెవిలులో నెట్టి సిమెంటుతో బిగించుట, ఈకాల్య 3 వ మైలు 6 వ ఫర్లాంగులో దిగువకు రావలసినంత నీరు రావండునటుల రిగ్యులేటరు నాచిని తగ్గించి కట్టించుట ముఖ్యమైనలోపములు. ఇందువలన గతవత్సరం ప్రాక్టికలుగా తనఖీచేసిన కొమ్మయూరు కెనాల్ సబ్డివిజన్ అక్సీసు వారాయణ హబ్బురుగాయన, అక్రింగు డివిజన్ అక్సీసు డేవిసువొరగాయన, హైలెవిలులో సిమెంటులో బిగించిన ఆరి మండగ్రామములోని అయిదుతూములప్రక్కను సాగుజయ్యే వరకు తాతతూములకు నెలవుయిచ్చి సాగుఅయినవెంటనే తీసివేయించినారు. తర్వాత మెరు యెండిపోయినప్పటికి నూతన మాగాని అగుటవలన రిమిజ్ కోరీలే, మంజూరు నిలువనేరదని వొంగను తేలుటట్టికట్టు కట్టుచు చెల్లించినారు. కొండేరు ద్రయినప్రక్కనున్న పర్మనెంటుపెట్టుభూములు కొండేరులో కృధాగా పోవు బాగర్లమాడి కాల్యనీటికి అడ్డివేసి 16 యేండ్ల నుంచినదే నే సూమూలప్రకారంసాగుచేయగా నెగిరు లెక్క లోచేర్చినందున, శ్రీ పాపల్లతాలూకా తహసీల్దారు గారు, శ్రీ పొన్నూరుడివిజన్ డిప్రీతహసీల్దారుగారు, గిందం రిమిన్యా యినసెక్రెటరుగారు ప్రాక్టికలు తనఖీచేసినచేసిన రిమిన్యూల వలన, అందాధపు క్షేమ మాపుచేయించినందున శ్రీవాల్లకు వం ద న ము లు చేయుచున్నాము. కావున నీ సందర్భం అయినను సదరు లోపములు సవరించి నీరు సప్లయ చేయించువని కోరుచు, మిస్టరు లట్టెదొరగారికి అయిదును, శ్రీ సబ్డివిజన్ అక్సీసుగారికి మూడును, శ్రీ గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరువొరగారికి నాలుగును, శ్రీ తాలూకా తహసీల్దారు గారి కొకటియు, శ్రీ పొన్నూరు డివిజన్ డిప్రీ తహసీల్దారు గారి కొకటియు, రెండవసర్కిలో నూపరెంపెండేము యింజ నీయరుగారికి రెండును, కీవో యింజనీయరుగారి కొకటియు, ప్రాథమికముల ఒంటి తిరుగు రక్షణలు పొందియున్నారు. శ్రీ తాలూకా తహసీల్దారుగారు 15 దినములక్రిందట తనిఖీ చేసి న్యాయమొర రిమిన్యూలచేసిారు. శ్రీ డిప్రీ తహసీల్దారుగారును నీకోజు తనిఖీచేసెదమని నెలవిచ్చినారు. కాని వస్తువువలన శ్రీవారు దయచేయలేదు. రహో శేఖో రానై యు న్నారు. కాని, లెక్కన అధికారులెవరును విచారించలేదు. వారి వారికున్న అధికారముల ననుసరించి ప్రాక్టికలుగా వచ్చినాచి కొండేరు గుంజగ్రలయిలుల మధ్యనండుటచే అధిక వస్తువుల వలన మునుగు నష్టమయ్యె. ఏకానుభూములకు ఇంతవరకు నీరు సప్లయచేయించలేదు. కాని మిస్టరు లట్టెదొరగారు తమ తియ రిటికల్ పట్టుదలతో రిమిన్యూల రెవేన్యూండన కొండేరు దరినన్న గ్రామపు మాగానిభూముల కయినా నీరు సప్లయ అగుటకు, మామూలుప్రకారం కొండేరు ద్రయినకు, అట్ల మా స్యంకెధ్యుతో చేసికొనుటకు భారాను పద్ధతియొదగాని, లేక మామూలు ప్రకారంగా నెలవు యింపించువని కోరుచు 6-8-14 తేదీని రెండవసర్కిలు నూపరెంపెండేము యింజ నీయరుగారికి సప్లయముగా అజ్జ దాఖలచేసికొగా, శ్రీవారు

కరుణించి నాటి కాకగోజు నెలవు అడ్డరుపంపించెదమని నెల విచ్చి అట్టిపనిని స్వయముగాచూచి నీరుసప్లయచేయవనిమిస్టరు లట్టెదొరగారికి రిఫరచేయగా, శ్రీవారు కనుపట్టుకల కారముమాకప్రములుగచ్చిమాడకపోగా, తమవై అధికారిఅడ్డరు నయినా గమనింపక కొండేరు ద్రయినకు యేకారణంచేతను అడ్డికి నెలవిచ్చుటకు నీలులేదని 13 వ తేదీని 210 నెంబరుగల యింధాగ్న దుడుచేయించినారు. ఇందువలన రెండవ సర్కిలో నూపరెంపెండేముగారి వాదానమును, నమ్మివేసిన కొండేరు అడ్డిని తీసివేసినారు. చూచిచిగా లట్టెదొరగారి పట్టుదల స్పష్టమము. పదహారువేల ఖర్చుతో గవర్నమెంటువారు తమ అధికారములోనుంచి కాల్యను, స్వయముగా చూడక పోగా నష్టమున కొర్కలేక కృధాగా సముద్రమునకుపోవు నీరుగయిన నుకొంగించు కొనగూడదని పట్టుబట్టినారు. ఇందువలన ఆరి మండగ్రామములో, జేటపాలెం గ్రాంచి 5 మైలు 5 ఫర్లాంగు కుడికట్టలోని హైలెవిలు తూము అయకట్టు య 120 లు ప్లీస్టుభూమి యింతవరకు సాగులేందున, ఏబది వీధకుటుం బయల్ సందర్భం తిరుటకు అన్నమును, కట్టనస్త్రములును, పశువుల మేతయును లేక అన్నాతురులై అల్లాడవలసివచ్చినది. ఇందులకు కారణము మిస్టరు లట్టెదొరగారి తియ రిటికలు పట్టుదలగాని కృష్ణవరద వైరా వైవకారణములు గావని మమ్మాటికి నొక్క వక్కాణించుచున్నాము.

ఆగడాల్లంక ప్రజలు.

నిప్పు, నరదలు, కలరాలచే నశించుట.

గుండుగొలనువారి యావాగ్యము.

దొరతనమువారి కొకవిజ్ఞాపనము.

గుండుగొలనునుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-
కృష్ణాజిల్లా యేలూరుతాలూకా కొల్లేటిసరస్సు ఆగడాల్లంకయను నొక గ్రామముకలదు. ఈ గ్రామము వాండ్లను మాలవాండ్లను నివసించుచున్నార 400 పూరిండ్లుగలవు. గ్రామము పుట్టికప్పుటిక అగ్నిహోత్రధయ మెవరును నెరుగును. క నెలలో నొకవైపున గడ్డివామిలో నిప్పు యిల్లయినను నిలువకుండ గ్రామమంత అయినది. సుమారు 300 పుట్టిధాన్యములును అగ్నిహోత్రముపాలాయెను. దూరమునందు గుండుగొలను గ్రామ పడినది. పది బస్తాలయ్యెము తక్షణమే కొనిపోయి గ్రామవాసులందరికి భోజన వారుపకుంచుడు దురవస్థమూచి 14 పోగుచేసి వారికితగినట్లు వెయ్యుకొని, పి సప్లయచేసిరి. ఇటువంటి సమయములో వాస్తవ్యులుదానినై వాగ్యము మిక్కిలి దురవస్థలో శ్రీ శివభూమికలెక్టరువారును, వారును, రిమిన్యా యినసెక్రెటరువారును తనిఖీచేసి మెప్పువడిరి. ఇటులండ అక్కడక్కడ నంసా వ్యవసాయ పరిముట్లచేత వ్యవసాయము ప్రారంభించ వరకు సానేవరు పులివీడు పుట్టలాగున వస్తువులకికొ కొల్లేరుసరస్సు వడినూపముదాల్చి యింతింతి చెక్కుగా వరదలుచేసింది యాసాగుబడి భూమిసంతయెను, పూర్తిగా ముంచివేసినది. దీనికి సహాయముగా కృష్ణవరదయందే వచ్చే మునుకునీరువచ్చి గ్రామము లేవ మిగతా అంతప్రదేశమును జలమయము గావించినది. గతసంవత్సరములో పండిపంట, అగ్నిహోత్రుని నాలయ్యెను. ఈసంవత్సరపు వైరులు నల ప్ర వాహము పూజైవది. ద్రుతికియించిన పంటసాగునవచ్చునని తలచి పడియుండగా కలరానాడ నీ సమయముననే వచ్చి గ్రామస్థులను దులిపివేయుచున్నది. వీరిల దురవస్థ జూచిన యెటువంటి వారికిని మిగము నీరుకాకమాను. అధికారు లే దురవస్థను చిత్తశింది రెండవ పంటకు ప్రజలకు నీరచ్చి వీరిని నిలువజెట్టుచు రిని విక్కిలిగా ప్రార్థించుచున్నాము. గుండు గొలను ప్రధానవ్యయ సహాయముగా నిలువంటి భూకాగ్య ములు అనేకములు చేసినప్పటికి, ఇట్ల సమయములో వారికి సహాయముచేయుట మిక్కిలి కొద్ది ప్రదానినది. దీనికి సహా పమునందున్న భీమకోలు గ్రామ తహసీల్దారులలో నొకని లేదు హైదాబాదును ను 100 మామూలుల నొసంగుట మిక్కిలి సంతోషకరమున్నది.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆంధ్రనామ సం॥ భాద్రపద శు ౬ లు
బుధవారము.

మద్రాసు పరిశ్రామిక విద్య.

ఈనగరమున నుత్తరభాగమునందు పరిశ్రమాలయములకు దగిన పనివారలను నిర్దము చేయు నాహారో ప్రారంభ మయిన కార్యము 1912 వ సంవత్సరము జనవరి మాసమున నీ ప్రాంత ప్రభుత్వము వారికి యవసంఘమును నియమించి ఈనగరపు నుత్తరభాగమున పరిశ్రామిక విద్యయు నత్యుబంధముగా కాత్త్రవిద్యయు నెట్లు వివిధ గామింపవచ్చునను విషయమునుగురించి ఆలోచించి తెలుపునదని యుత్తరపుచేసిరి. ఉప సంఘమువారు రిపోర్టుచేయుటలో నాప్రదేశముందలి ఎంజనీరింగు పరిశ్రమాగారములకు కొందరు వాలంటీరులను పంపి ప్రభుత్వమువారు వారిని పని చేర్చుకొనునంతకాలము పోషించవలసినదనియును ఒక పాఠశాలను బెట్టించి అచ్చట కొంత మెకానికలు ఇంజనీరింగుమాత్రము వారికి నేర్పించవలసినదనియును కోరిరి. ఇటీవల యోచించుటలో నితర విషయములకును పరిశ్రమలకును సాబంధించిన కాత్త్రవిద్యకొక నియాలయమున గొంత చొప్పించుము లేదాయను సంశయము ప్రభుత్వము కోరికను మోక్షుగా పరిశ్రమాగార వారిచేయుట తగుననికొక నిర్ణయము చూచినతోడనే నాగరికలిగెను. ఏదో నట్టి చూచి పదముచేయుటమాని కొంచెము పరిశ్రమలో చొప్పించగల చిన్న ప్రభుత్వమువారు సమకాలమున పరిశ్రమాగారముల పేరు భంగము కలుగుచోమోయను ది. ప్రభుత్వమువారు ఉపసంఘ చే బిల్డింగ్ పరిశ్రమల విషయమున త్రెముల విషయమున చేతురను బది తక్కుటానాయుని పరిగి పరిశీలనము. ద్రవ్యావధియే ముగానిగి తను ననికి వలసినంత మాత్రమునాగి ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలను నిర్మించు ప్రభుత్వమువారు దేశద్రవ్యమును వెచ్చించుట చేయుటకు న్యాయమొనర్చుటగాను. కావున ప్రభుత్వమువారు ప్రొందవ పరిశ్రమలపై దయ యూచి వారి విషయమున నభిరుచిని పుట్టించుకొని నెలయత్తుచును నిర్వహింపజేయున్నారు. ఇప్పుడొకని సంకను ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము తెలుపక మరి యొక యవసంఘమును నిర్మించియున్నందున వారికి సంగతులు విచికింపబడు కనకాశముకలను. ఉప సంఘమున కొక్క కార్యకర్తయొక్కేగి కేరు మాత్రము ప్రొందవచ్చు చేరు తక్కిన పద నాగరును వైదొలియును. అట్లేనగును మాత్రము విద్యా శాఖకు సాబంధించినవారు. ఇట్టి కమిటీలో విద్యా శాస్త్ర భాగముగాని ప్రొందవ లాభముగాని తగిన చచ్చి పదిపాలదని మానవ్యము. ఈకమిటీకి పరిశ్రమశాఖ శ్రేయ్యకారక్యములగుటచేత విద్యాపక్షమును పరిశ్రమకు ననుసమానముగ నున్నను లోపమురాదు. అంత ప్రభుత్వమువారు ఈ సంఘమును పునఃనిర్మించు విద్యాశాఖకు సం

బంధించిన లాభములను గమనించుటకును ప్రొందవ లాభము నాలోచించుటకును తగిన ప్రతినిధులను జేర్చుననియు విశ్వసించుచున్నాము.

కృష్ణ వరదల సహాయనిధి.

కృష్ణవరదలు తీసినవి. దేశ మెప్పటి కితికి వచ్చినది. కాని గ్రామస్థులయొక్కయు పశువులయొక్కయు కష్టములు తీరుటకు చిరకాలము పట్టను. ఆ కష్టములకు బాపుటకై సేవాపరాయణులైన యధికారులును ప్రజలును పాటుపడవలసియుండును. గుంటూరు మండలమునకు కల్వేరుగారైన రామి గారు ద్రవ్యసహాయమును జేసియును శ్రమపడియును ప్రజలకు సహాయమునుజేసి వారి కృతజ్ఞతకు బాత్రులైరి. వారివలెనే శ్రమపడిన యధికారులందరును వందసియులు. ప్రజల యోగజ్ఞేమమున కలు భర్తాత్ములుచేసిన సహాయము పత్రికాముఖమున నప్పటికప్పుడు ప్రచురింపబడుట పాఠక మహాశయులకు విశితమైయున్నది. ఇంతవరకును వరదనిధికై రూ 874.7.9 ఆంధ్రపత్రికా కార్యస్థానమునకు జేరినది. మ.రా.శ్రీ, మోతే అచ్చయ్య శ్రీశ్రీగారు రూ 100 ల పంపి వారి సహజాదార్యమును వెల్లడించిరి. చెన్నపురి యందలి విద్యార్థుల ద్వారా రూ 607 చందాలు వేయబడినవి. చందా సొమ్ముకొంత యింకను వసూలు గావలసియున్నది. ఇతర ప్రదేశములనుండి రూ 370.0.0 మనిత్యర్థు ద్వారా పంపబడినవి. ఇంతవరకును రూ 729.0.0 గుంటూరు కృష్ణామండల సభవారికి పంపబడినవి. ఈ నిధిని త్వరలో ముగించ వలయునని కోరుచున్నాము గాన సహాయమును జేయదలచినవారు వెంటనే ద్రవ్యమును బంపుటకు బ్రాతితులు. గుంటూరుమండల సభకును కృష్ణామండల సభకును కూడ పంపవచ్చును.

బొంబాయి కారాగారముల కడచినసంవత్సరపు రిపోర్టు కొన్ని దుర్భరస్థితులను సూచించుచున్నది. సింధువు కారాగారపు వర్ణన హృదయని శ్లేషకము. ఆబాదిబానాలో తలస్థింపని శీతోష్ణ నైపతీత్యములు లేవు. వేసవికాలములో చురచుర క్రాగు బండలస్వర్భచే కాళ్లు మలమలమాడుచుండ తీక్ష్ణకిరణముల తాకుడుచే నెట్టి బ్రహ్మ లగుచుండ తూర్పు నుండియు నుత్తరము నుండియు వడిగాలి హూయన నీచి చక్కమును శుష్కి భూతముచేయుచుండ కారాగారవాసులు రాతిగనులలో పనిచేయ నియమింపబడిరట. ఆసము చిల్లి పడినట్లు కుంభవృష్టి గుంయగా తలదాచుకొన తావులేక ఖుదీలును నుద్యోగులును తల్లిలి పోయిరట. చుట్టుముట్టు శీతజ్వరములు మిండుగా నుండినానన సీమరదృష్టవతులకు వారమునకు రెండుమారులు 10 క్రేయిసుల మోతాదు క్వేనా యిచ్చిరట. 1912 వ సంవత్సరమున సీకారాగారమున 1000 కి 23.6 గురు చచ్చి. కడచిన సంవత్సరము 36.3 చచ్చిరి. ఎప్పుడును నీజైలులో జనసమృద్ధ మెక్కునైనందున నీతి వచ్చెనట. మొత్తముమీద నీ కారాగారము బొంబాయి యధికారుల హృదయానుసారముగ నారోగ్యవంతముగనే యుండ నని చెప్పవలయునట. అగుండె లినుమివి కాబోలు. పై జెయులులవిషయము వ్రాయుచునే బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక, ఇన్స్పెక్టరుజనరలుగారురుమాండు ఫైదీలవిషయము వ్రాసిన సంగతులను కొని యాడుచున్నది. 18-21 సంవత్సరముల వయస్సునకు లోబడిన రిమాండుఖుదీల సంఖ్య కడచిన సంవత్సరము 6,151. ఇందులో ననేకులను అనవసరముగా మేజిస్ట్రేటులు రిమాండునందు పడుచు

దినములకు వైబడి యుంచుచుండిరని ఇన్స్పెక్టరు జనరలు వ్రాయుచున్నాడు. పసిరయమున కేరము చేసినవారిని క్రూరశాసనము పాలుచేసి బండపడు నట్లుచేయక సామ్యముగా నుచూగమునకు ద్రిప్పట రాష్ట్రపాలకులకు గర్హ్యము కావున వారిని జైళ్ళలో నుంచు విషయమున జేయదగిన సాస్కారములు ఈదేశములో త్వరగా నాలోచింప దగియున్నవని ఆపత్రిక అభిప్రాయపడుచున్నది. ఆ యభిప్రాయమును సభ్యులెవ్వ రామోషింపకుండురు.

ముద్గాయి వాఙ్మూలముచువచ్చి శిక్షసేయుట ఒక్కొక్క పర్యాయము మిక్కిలి యన్యాయ మగుననుట కొక చిత్రమైన కేసును అమృత బజారు పత్రిక ప్రకటించు చున్నది. మోరై ల్వేట్టేషను నద్ద మురిగిపోయిన యొక శవ ముండెనట. చంపబడిన వా డిట్టివాడని నిర్ణయించుటయే యసాధ్యముగా కన్పించెనట. కాని పోలీసువారు మాత్రము తమ పనిని చేయవారైరి. కొందరు పట్టకొనబడిరి. శవము గోపియను మనుష్యుని దని గుర్తించబడెను. ముద్గాయిలలో నొక్కడు తామందరును నురణించిన వానితో గలసి జీవనాధారము వెదకి కొనునుటకు బుగాళమునకు బోయి తిరిగి నచ్చునప్పుడు ద్రవ్య విషయముగా వానితో తమకు పోట్లాట కలిగినయి తామందరును చేరి వానిని చంపి నైచితిమనియు నప్రూపరు సాక్ష్యమిచ్చెను. ఈకేసు ఆజముఖురులో జరుగు చుండుగా చనిపోయిన గోపి బొందితో బయలుదేరినచ్చి రైలులో స్త్రీలకని ప్రత్యేకించి పెట్టిన పెట్టెయందు ప్రయాణము చేయుచుండి కలకత్తాలో పోలీసువారి చేతికి దొరకెను. పూర్వోత్తరము లన్నియు విచారించగా బొందితోవచ్చిన గోపియే ఆజముఖురులో చంపబడినట్లు తలంచ బడిన గోపియనుట విశతమయ్యెను. ఆ జమ్మగు పోలీసువారి కీగోపి నిజముగా దయ్యమే యైనామ. అప్రూవరయిన ముద్గాయి నడుగగా నాకేమియు సంగతులు తెలియవు. పోలీసువారు నుడువు మనుకీతి నుడివితీ ననుచున్నాడట. పోలీసువారి పద్ధతుల పైనను అప్రూవరు సాక్ష్యములు నమ్మవచ్చినా నమ్మరాదాయను సమస్య పైనను పేరు న్యాభ్యాసములు వ్రాయుటయే యవసరము లేదు.

ప్రాంసు బెల్జియము ఇంగ్లాండుల సైన్యములు ప్రాంసుదేశపు ఉత్తర సరిహద్దుల ప్రాంతములలో సురక్షితమున భాగములకు వచ్చిచేరియున్నవి. ఆంగ్ల సైనికులు మహాత్తరమైన పోరాటము నెలిపి వారు. 2000 జనలు ఈ పోరాటములలో జచ్చి వారు. ఇదియంతయు బ్రిటిషు సైనికుల సైన్యమును గొంచెనైనను గదలించి యుండలేదని వినుచున్నాము. జర్మనివా దినరకు ఎత్తుకెత్తుగా పోరాడుచుండిన పోరాటమును మానుకొని క్రొత్త విన్యాసముల నేర్పరచు కొనవలసిన వానైనాను. ఉత్తర బెల్జియమున యుద్ధప్రసక్తి లేదు.

కర్నూలుజిల్లాలో విశాలాటపులు గలవు. వాని నానుకొనియుండు గ్రామము లెన్నియో యున్నవి. వానిమధ్యమున గాపితములైన రైలు వాగ్గాపు కార్యాలయము లున్నవి. ఆగ్రామములలోను ఈకార్యాలయములలోను నుండు ప్రజలు ఎల్లప్పుడును పన్యన్యగముల భయమున నివసించుచున్నారు. వీరికి ఆయుధము లందుచేత ముఖ్యపనకములు. రైసెచ్చులు పొంది కడచిన సంవత్సరము వరకును ఆయుధముల నుపయోగించుకొనుచుండిన వారిలో గాటికి 50 మంది వద్దనుండి ఈసంవత్సర మాయుధములు లాగుకొనబడినవట. మరల రైసెచ్చులియ్యబడలేదట. కారణము తెలియరాదు. కర్నూలు

విరోపా మహా సంగ్రామము

ఆంగ్ల సేనలు యుద్ధమునకు దిగుట.

బెర్లియముగో పరామలు, ఆంగ్లేయులు, బెర్లియమువారు మహాయుద్ధము ప్రారంభించుట.

ఇంగ్లాండు.

మిలిటరీ సలహా సంఘము.

లండను ఆగస్టు 24:—కనడాదేశమునండి బ్రిటీషువారి సాహాయ్యమునకు సేనలను బంపుటకు, కనడాలో ఒకకమిటీ ఏర్పడియున్నది. ఈ కమిటీకి తగినసలహా యిచ్చుటకును సాహాయ్యము చేయుటకును, కాలనీల సైన్యములకు హార్ ఖోర్సుగారు ఇంగ్లాండులో నొకసంఘమును ఏర్పరచిరి. ఈసంఘమునకు ఇంగ్లండుకు ప్రభువు జెర్మెన్ గారు, క్రైస్తుప్రభువు, డిమాండు ప్రభువు, సర్ ఎడ్వర్డు వార్డు, సర్ ఓ. వెన్ ఫిలిప్సు, సర్ గిల్ బర్నెట్ గారు, సర్ హెల్మర్ట్ రై, రిచర్డ్ బర్ డిడ్డి గారు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

సేనలకు ఉత్తరువు.

ఈ సమయముల నైనికల పోటీపరీక్షలు ఆపివేయబడినవని మిలిటరీ అధికారులు ప్రకటించినారు.

వ్యాపారమును ధ్వంసముచేయుట.

జర్మనీ, ఆస్ట్రీయాల వ్యాపారమును ధ్వంసముచేయవలయునని, ఆ రీతిని చేయవలసినది బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములోని ఇతరదేశములకు ఏ ఏ వస్తువులు దిగుమతులగుచున్నవో, వాని వెలలతో, చూపు లెక్కలను, ఇంగ్లాండు వర్తకసంఘమువారు ప్రచురించి పంచివెట్టుచున్నారు.

లండను ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సువారు.

ఈ విషయమునుగురించి ఆలోచించుటకు లండను ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సువారు రెపు వింటింగుచేయుదురు.

కామర్సునుహాసభ.

యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 25:—నేడు కామర్సు సభవారు మిక్కిలి ఆత్రుతతో తిరిగివచ్చిరి. సభ్యులు చాలమంది మిలిటరీ దుస్తులతో వచ్చిరి. ఆస్పిక్టర్ గారిట్టు చెప్పిరి:—నా సేనలను క్రొత్త ప్రదేశములకు జేర్చినాను. నేనాలో నమ్ములేకపోలేదు. శత్రువులు మనపై నిరుపమానముగా దండెత్తిరి. కాని మనసైనికులు శత్రుసైనికులను తిరిమివేసిరి. ప్రస్తుత పుట్టితిలో ఇతరన్న ఏమియు తెలుపుటకువీలులేదు. మనసైనికులు ఎంతో ధైర్యము చేయుచున్నవన, ఎంతో ప్రతిభతో ప్రయాణము చేయుచున్నవన, మంచి కృషిచేయుచు, ఉత్సాహముతోను ఉన్నారు. మనసైనికులలో 2 వేలమైగా, విపత్తుకలిగినది. (అవగా చెప్పుటలేనివారగునని, చనిపోయినవారు గాని 2000 కంటె) ఆది దేశములైనవారి తెలిపినారు. చెప్పుటలేనివారి యొక్కయు, చనిపోయినవారి యొక్కయు పేర్లు ఇంకను తెలియలేదు.

ఇంగ్లీషును శ్రులు-యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 25:—నిన్న రాత్రి 12 గంటలనుండి 2 గంటలవరకు ఇంగ్లాండు దేశపు మంత్రులును, సేనాధిపతులును కలవర ప్రభువుగారి యింటిలో సభికుడి ఆలోచనలు సలిపిరి.

కలవర ప్రభువు.

కలవర ప్రభువుగారు నేడు, ముఖ్యులంత్ర ఆస్పిక్టర్ గారిని దర్శించిరి.

జిల్లాలో కొన్ని తాలుకాలు హత్యకేసులకు పేద్రేవేయెనను ఒక్కచోటనైనను తుపాకి యుపయోగపడెనని కనుపించలేదు. కావున ప్రాణముల కొపాడికొనుటకు తుపాకులు ముఖ్యవసరముగాగల ప్రజలనుండి వారు వానిని దుర్వినియోగము చేయ నిదే తీసికొనుట వ్యాయముకాదు. ప్రభుత్వమువారు వీరి స్వస్థినిగూర్చుకూల్యమును దయతోయోచించి కారణములేకలై సమస్యలను తగ్గించునభ్యుసమును మాన్పుట సమంజసము.

బెర్లియము.

బెర్లియముగోనున్న

ప్రెంచి, ఇంగ్లీషు సేనలు.

లండను ఆగస్టు 25:—బెర్లియము నైనికలు నిలిచి శత్రువులకు జర్మనీ వారిని ఎదిరించుచున్నారన, అభిప్రాయముతో ప్రెంచి, ఇంగ్లీషు సేనలు బెర్లియములో ప్రవేశించి జర్మనులతో తీవ్రముగ పోరాడిరి. బెర్లియము సేనలు వీరము కొన్నరీతిని జర్మనీవారిని ఎదిరించుచుండవలసినది, ప్రెంచీసేనా నాయకుడగు జెనరలు జెఫ్రీగారు బ్రిటీషు, ప్రెంచీసేనలను, రక్షకస్థానములకు వెళ్లవని ఉత్తరువు ఇచ్చిరి. వారి ఉత్తరువు ప్రకారము ప్రెంచి, ఇంగ్లీషు సేనలు రక్షకస్థానములు చేరుచున్నవి.

జర్మను సేనలు.

జర్మను సేనలు అలసి శత్రువైద్యమును ఎదిరించలేక, క్రొత్తస్థలములకు వెళ్లుచున్నవి.

బ్రిటీషు సేనలకు విపత్తు.

బెర్లియముయద్ధములో బ్రిటీషు సైనికులకు విపత్తుకలిగినది. గాయములు తగినవారుగాని, చనిపోయినవారుగాని 2000 మంది గలరు.

జర ని.

పార్లరాము యుద్ధము.

జర్మనులు వెళుకకు గొట్టబడిరి.

లండను ఆగస్టు 24:—ఆస్ట్రేలియాలోగూటరు విశేషకు డిట్లరి తిరిగివచ్చుచున్నాడు:—పార్లరాముద్ధ ఘోరయుద్ధము జరిగినది. పిల్లెనచోటెల్ల సాంబర్ నదిచిహుట జర్మనీవారి యుద్దేశ్యము. జర్మనీవారి గుర్రపుకాతులను ప్రతివోటును ప్రెంచీవారికాతులను, కాల్బంటులు వెదిక్చిరి. ఉభయపక్షములవారును సమానబలముగలిగియుండిరి. బ్రిటీషు సైనికులు చేయవలసినపని యెంతయు ముఖ్యమైనది. ఆండెల్హాసును, జ్యూరెన్సును వశపరచుకొన జర్మనీవారు ప్రయత్నించిరి కాని కొనసాగలేదు. జ్యూరెన్సుమీద జర్మనీవారు ఫిరంగులుకాల్చిరి. కాని లాభమేమియు కలుగలేదు. సాంబర్ నదివెంట భీకరముగ సభయ పక్షములవారు నొకరినిదనొకరు ఫిరంగుల గాల్చి కొనిరి. ఆదివారమునాటివరకు అన్నిచోట్లను, జర్మనీవారు వెళుకకు గొట్టబడిరి.

ప్రాప్తము.

ప్రాప్తము జర్మనీల యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 25:—జర్మనీవైద్యులు ప్రాప్తమేళము నందలి వాన్సిపట్టణముపై నాలుగుచూరులుపడిరి. ప్రెంచీదేశము కూడ నాలుగుసార్లు జర్మనీవైద్యులుపైవే, జర్మను సైనికులకు ధ్వంసము చేసిరి. అన్నిప్రెంచి గర్వముచేయువాని ప్రకటించిరి.

ఇబ్రలీ

ఇబ్రలీవారు సేన నూర్చుట.

తటస్థస్థితికి ఛంగములేదు.

సేన సమగూర్చు నకసరము కలిగియుంచలేదని, ఇబ్రలీ ముఖ్యులంత్రగారు కొంతమంది దిప్యూటీలతో వచ్చివెళ్ళిరి. ఒకవేళ సేన నూర్చుబడినను మన తటస్థస్థితికి ఛంగము కలుగదు.

హిందూదేశము.

హిందూహిందూస్థానము.

సోపుగారి నిర్మాణము.

కూనూరు ఆగస్టు 25:—కూనూరులోని గోమన కేతలిక్క నర్మలో 27వ తేదీని, వెల్లింగుటనులోని గోమన కేతలిక్క చెప్పలో 26వ తేదీని పోపుగారి ఆత్మశాంతికారకు ప్రార్థనలు జరుగును.

మహమ్మదీయుల రాజభక్తి.

కూనూరు ఆగస్టు 25:—మహమ్మదీయుల సేనలు నిన్న సమావేశమయి ఆంగ్లేయులకు జయముకలుగుటకై ప్రార్థించిరి. వీరిలో వర్తకులును, భూస్వాములును కూడ నుండిరి. మసీదు కార్యదర్శిగారి పక్షమున సి. మహమ్మదు షేక్ గారు రాజప్రతినిధి ప్రయోజనము కార్యదర్శిగారి కీక్రింది తిరిగి పంపిరి. కూనూరు, వెల్లింగుటను వాస్తవ్యులగు మూడువేలమంది మహమ్మదీయులు మసీదులో సమావేశమయి యుద్ధములో నాంగ్లేయులకు జయముకలుగుటకై ప్రార్థించిరి.

జర్మనీలోని ఆంగ్లేయులు.

భారతీయులకు తోడ్పాటు.

ఉదకమండలము ఆగస్టు 25:—దొరతనమువారి పత్రికయందెట్లు తెలియజేయబడినది:—జర్మనీలోనుండిన ఆంగ్లేయులయొక్కయు, భారతీయులయొక్కయు జాబితా విదేశ వ్యవహారముల కార్యాలయము వారిచే తయారు చేయబడినది వీరిని ఇంగ్లాండుకు గానిచ్చునట్లుచేయుటకు ప్రయత్నించబడును. జర్మనీలోనుండిన భారతీయుల సహాయమునకు నిధియొక సుగూటుచేయబడినది. దీనికి ప్రారంభములో హిందూదేశ వ్యవహార కార్యదర్శిగారు 200 పానులనిచ్చిరి. ఇంగ్లాండులో నుండిన భారతీయులు దీనికి సహాయము చేసిరి. హిందూదేశము నుండి సాయుధ పంపించుటకు కీలులేకపోవుట మున్నగుచిక్కులుపడుచున్నట్టియు, యుద్ధమునకు ముందుదేశము తిరిగివచ్చుటకై టిక్కెట్టుకొని ప్రయాణము మానుకొనవలసి యిబ్బందిపడుచున్నవారికిని సహాయము చేయబడును.

మహమ్మదీయుల రాజభక్తి.

ఉదకమండలము ఆగస్టు 25:—ఉదకమండలములోని మహమ్మదీయులు సభచేసి, తమ రాజభక్తినిగురించియు, దొరతనమువారికి సహాయముచేయుటను గురించియు తీర్మానించిరి. ఆంగ్లేయులకుయుద్ధములో జయముకలుగుటకై నిన్న గురబాను పంపిగసమయమున ప్రత్యేకము మసీదులో ప్రార్థనలు చేయబడినవి.

విదేశీయులను కనిపెట్టుట.

తిరునలువేలి ఆగస్టు 26:—తిరునలువేలి క్రైస్తవ సేనలకు మైదానములను విదేశీయులను అపగౌరవ పరచుక కలవారు కనిపెట్టుచున్నారు. తమరెండు ఫాదరు కోసులు గారు కొలంబోరకచ్చిరి. వీరు తమజాతినిగురించి గూని పోలీసువారికి తెలియజేయజాలనంత సముద్రముపైను రాబట్టమెట్లు గారవలన నేడు దీప్తికృత మేజిస్ట్రేటుగారియందు విచారణకు వెట్టబడిరి. ఈ ఫాదరు ఇటాలియను జాతీయుడని మేజిస్ట్రేటుగారికి నమ్మకము కలిగినందున ప్రయాణము చేయుట కొప్పుకొనిరి. వీరి జాతినిగురించి తెలియజేయు కాగితము తమయొద్ద నుంచుకొనవలసినదని మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి.

కలకత్తా

యుద్ధము-తేయాకు

కలకత్తా ఆగస్టు 25:—తేయాకు, ఆస్సాము, రాష్ట్రములలోని తేయాకు తోటల నుజమానులను, వర్తకులను, యుద్ధముచేయుచున్న బ్రిటీషు సైనికులను, ఉపయోగమునకు చేయవలసిన ఇన్వెంటరీలచిగానిని గర్వముచేయువారికి తెలిపి, గర్వముచేయువారు ఇందుకు అంగీకరించిరను. ఎంత తేయాకు ఇన్వెంటరీలయినో పరిష్కరించినప్పుడు ఇచ్చుటకు, కావలసినంత నిలకయున్నది.

బెంగాలు ఆంధ్రులనుకోరు.

ఆశాభంగము

కలకత్తా ఆగస్టు 25:—బెంగాలులోనున్న భాగ్యవర్త, వర్తకులెందలగువారు, యుద్ధములో చేరిన సాహాయ్యము చేయుటకు నాలంబుగా ఏర్పడిరి. వీరిసాహాయ్యము ఆంగ్లరతనం గర్వముచేయువారు తెలిపినంత వారికి ఆశాభంగము కలిగినది.

బ్రిటీషువారికి జయము.

కాశీపుట్టములో భూజలు.

కలకత్తా ఆగస్టు 25:—ప్రస్తుత యుద్ధములో బ్రిటీషు వారికి జయము కలుగ ఎందులకు కలకత్తా విద్యమండలి కాశీపుట్టములో భూజలు జరిగినది. ఈ విజయము కలకత్తా హోమ్స్టూ హిందూజాతీయ సర్ ఆ. కె. కె. సర్ చంద్రనాథుల ఘోష మొదలగువారు

బ్రిటిష్ వారి జయము.

మహమ్మదీయుల ప్రాధాన్యము.

కలకత్తా ఆగస్టు 25:— నిన్న కలకత్తాలోని మహమ్మదీయుల బ్రిటిష్ వారికి సమముకలగలదులకు ప్రార్థించిరి.

సంబాధ.

ఇండియా ప్రింట్ లో ముద్రపరి సంఘము.

270 వైద్యులను.

కలకత్తా ఆగస్టు 25:— అనంతము గలిగిన యెడల ప్రజలకు సేవ చేయుటకు వైద్యులు చేయవలసి యున్నవారిని 270 మందిని నియమమువారికి సరఫరా చేయుదుమని ఇండియా ప్రింట్ లో ముద్రపరి సంఘమువారు నిరంతరము వారికి తెలియజేసిని సిబ్బంది అందు మిలికెరీ నెట్టు వ్రాయుచున్నది.

సంయుక్త రాష్ట్రము.

లక్నో పౌరుల రాజధాని ప్రభుత్వము.

లక్నో ఆగస్టు 26:— బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము నెడ తమకు కల రాజధానిని తెలుపుటకు లక్నో వైద్యులను నిన్న సభ చేసిరి. సభకు చాలమంది జనములు వచ్చిరి. మహమ్మదీయుల రాజధాని అధ్యక్షులునుండి. రాజధాని తీర్మానములను చలించుటకు గొప్ప శక్తివంతము లానగ బడినది.

లక్నో కమిషను గారు.

లక్నో నగరమునందలి క్రైస్తవ ప్రజల రాజధాని ప్రభుత్వము నకు, తమ ఇంగ్లీషు స్నేహితులను వివేచనము ఆనందమును తెలియజేసి ది కమిషను గారు పురవాసులకు తెలిపిరి.

సెన్ట్రా.

దొరతనమువారి ప్రకటన.

సిమ్లా ఆగస్టు 25:— నేను ప్రకటించిన నెట్టులో నిట్లు తెలియజేయబడినది:— జర్మనీవారికిని, జపానువారికిని జయము జరుగుచున్నది. హాల్లింజ్, డేక్లియర్, వార్టబూర్గ్, ముల్టర్, డోల్మన్, అయి ఇండియన్ మెరయన్ స్టీమర్లు కోర్సులతోను, జముతోను ఇని యుండిన ఆయా స్థలములలోని సేనియర్ సేవలు ఆగియు అధికారముక్రింద నుంచును.

ఇండియా ప్రింట్ లో నిర్వహణకు సంబంధములు.

పరిశీలనము.

సిమ్లా ఆగస్టు 25:— యుద్ధమునకు బోధించు వాడుకలను నిర్వహణకు నిర్వహించు సంస్థలలోని ఉన్నతస్థాయి, కమిషను యుద్ధాధ్యక్షులను తమకు కలయుటకు బంధించుటకు ప్రతిపాదించుటకు తెలియజేసిరి. ఇండియాలోని యుద్ధము, జి. గారు ఈ కలయుటకు ప్రత్యేకము నొక కమిషనును బంధించుటకు గావించెదరు. నేనానాయకత్వమును వహించిన యుద్ధాధ్యక్షులందఱును, వైదిక కమిషన్ గారు వారికి సాధ్యమైనంత వైద్యులలో నిర్వహణ పంపవలెను.

బాంబాయిలోని అంబులు.

దొరతనమువారి జవాబు.

బాంబాయిలోని వారి యుద్ధమును ప్రాణముల ప్రతి యెప్పుడో నిర్వహణమును నిర్వహించుటకు తెలియజేసిరి. ఇందుకు దొరతనమువారు అకడరమెడల మీ నాయకును పేరికొందుమని వారికి తెలియజేసిరి.

ఇండియా ప్రింట్ లో నిర్వహణకు సంబంధములు.

సంబంధములు.

ప్రత్యేకముగ నిర్వహణ ప్రింట్ లోని వారల కొక యుద్ధపు ప్రకటించబడినది. అందు అనంతము గలిగిన సేనాని తమకు పటాలములైనవి విజయగూడదనియు ఒక్కొక్క పక్షము నాయకులకు వైదికము నెడలిపుటచే లాభము కలుగునట్లు అందరికీ, వైదికము నాయకుని యుద్ధమునందు వైదికమును ప్రకటించబడినది. ఇతర పటాలములందు అయి వైదిక విజయమును విజయజేసిరి. యెప్పుడును జయము లోనికి వచ్చెను. ఇండియాలోని ఉన్నతస్థాయి 22 ఏండ్లు నవుకరించెను. అందు ప్రభుత్వమునకు గూలు సేనానాయకుని గారి కే వ్రాయును.

నాయకుల కోటలు

సిమ్లా ఆగస్టు 25:— ఇచ్చట యుద్ధాధ్యక్షులు నాయకుల కోటలు లాంగ్ పోపుట అంతము యుద్ధముగా తెలుచుటచేదు. ఇందలి కోట పురాతనమైనది. దీనికి అచ్చట చుట్టూ కొలదిమూలములను మరొక కోటలు వేయబడినవి. ఈ కోట లిట్టివగుటచేత విరోధుల ప్రయత్నముల ప్రశంసనీయుగ భంగ పరచిన లక్ష కోటలంత డిట్టమైనవి కావు. ఈ కోటలందున్న ఆయుధములును పురాతనపువే. జర్మనీవారు బోధలచుకొనిన మార్గమున కిడ్డుముగానుండుటచే, నాయకుల కోటల త్వరలో స్వాధీనము చేసికొనుట జర్మనీవారివశ్యము. ఇందుచే జర్మనీవారు చుట్టూ వైద్యులతో వానిమీద పడియుండురు. అయినను విహితులు వైదిక కేంద్రములు గావించుకొనువరకు, లాంగ్ క యుండుటచే కోటలోని వారు తమధర్మమును నెరవేర్చిరి.

ఇండియాలో రిలీఫ్ ఫండు.

సామంతరాజుల బౌద్ధాధ్యక్షము.

ఇండియాలో రిలీఫ్ ఫండునకు 10 వైద్యుల పోషణ. ఇటీవల చందావేసినవారిలో మైసూరు మహారాజుగారు 2 లక్షలును, నోదపురము మహారాజుగారు లక్షయును; పాటియాలలోని జనరల్ గుర్జిట్ సింగుగారు 50 వేలును, గోండ్లు రామారావుగారు 25 వేలును వసంగిరి.

రాజప్రతినిధి.

సిమ్లా ఆగస్టు 25:— ముందు శనివారము రాజప్రతినిధి డిల్లీని దర్శించును.

సంగ్రామభారతీయ సహాయనిధి.

సిమ్లా ఆగస్టు 25:— ఈనాటికి 117 లక్షలరూపాయలు వచ్చినవి. కాశ్మీరపురాజుగారు మహారాజుగారు 50 వేలును, తిరువానాయకులు మహారాజుగారు 15 వేలు, వికాసీరు మహారాజుగారు 10 వేలును ఇచ్చిరి.

వైస్రాయిగారు స్థాపించిన ఈ నిధికి చందాలను వసూలుచేయుటకు నూరుమంది ఒక సంఘముగ ఏర్పరచినారు. చందాలు వసూలుచేయుటకు ప్రీలుకాడ సంఘముగ ఏర్పడిరి.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు.

కూనూరులోని వైద్యవిద్యాలయము.

కూనూరు ఆగస్టు 25:— కుక్కాటకు వైద్యము చేయుటలోను, శాస్త్ర పరిశోధనచేయుటలోను ఈ వైద్య విద్యాలయము మొదటగా పనిచేయుచున్నది. ఇప్పుడు విద్యాలయము సంబంధముగా యభివృద్ధి చేయబడుచున్నది. ప్రస్తుతము రెండు యంత్రములు నిర్మింపబడుచున్నవి. స్థాపకము రాకుండ నాపుటకు వినియోగించు పద్ధతి మిక్కిలి తయారుచేయబడినది. దీనిని నిలువయుంచుటకు మొదటియంత్రము పనికివచ్చును. రెండవది రక్తపరిశోధన కుపయోగపడును. స్థాపకము రాకుండ వినియోగించు పద్ధతి మిక్కిలి తయారుచేయబడినది. రోజువారీ రోజు చెన్నపట్టణమునుండి 50 పానుల మంచుగడ్డ పంపబడుచుండెను. ఇప్పుడీ యంత్రము తయారయిన యెడల వైద్యాలయములో కావలసిన మంచుగడ్డ నిక్కడనే తయారుచేసి కొనవచ్చును. ఈ రెండు యంత్రములు విద్యుచ్ఛక్తివలన పనిచేయుపడును. వైద్యాలయములో పీఠములను వెలిగించుటకు కూడ వినియోగించబడునట. ఈ యంత్రములకు 15 వేల రూపాయలు పట్టవచ్చును.

మొయిలుస్టీమరు.

బొంబాయి ఆగస్టు 25:— ఇంగ్లండునుండి 7 వ తేది టపాలతో బయలుదేరిన మూలము అను మొయిలుస్టీమరు ఏడెను నేరసతరువాత టపాలు సాల్ సెట్టియను స్టీమరుమీదికి మార్చి వేయబడినది.

అరేబియా టపా ప్రయాణము.

సుఖకరముగ నుండెను.

బొంబాయి ఆగస్టు 25:— జులై 31-తేదీని బయలుదేరిన అరేబియా అన్వేషించుట కంపెనీ వారియొడ నేటియుదయమున వచ్చెను. ఇందు 35 గురు ప్రయాణీకులుండిరి. ఈయొడ లండనును విడిచినప్పుడు, ఇంగ్లండు స్వపరిపాలనమే ముఖ్య విషయముగ నుండెను. ఈనెల 4 వ తేదీని జిబ్రాల్టరుజేరు నడికి ఇంగ్లండువారు జర్మనీ వారివై యుద్ధము ప్రకటించినది.

తెలిసెను. అరబ్ జలవరకు జిబ్రాల్టరులో నాపివేయబడిన జిబ్రాల్టరును, విడిచిన తరువాత టపాలాని దీపములన్నియు నాపివేయబడినవి. మూలమునప్పటికి నచ్చట బాగునెక్కించుకొనుచు 60 యుద్ధపుటల లున్నవి. మూలముండి పోర్టు నెయిట్టు వరకు విశేషము లేవియు జరుగలేదు. మార్గమును కావలి గాయంచుండిన శ్రాంతివారి యుద్ధపుటలదమూర్తిపక్షుడప్పుడు గనబడుచువచ్చెను. పోర్టు నెయిట్టువద్ద అరేబియా యొడ తపాలును దీసికొనెను. మార్చిలెనునండి టపాలాలేదు. మూలము మంచినీటిని సామగ్రిని దీసికొన నియ్యలేదు. ఇందు వలన సగము తిండియే నెట్టబడినది. ప్రయాణీకులు అసంతుష్టి గనబరచలేదు. తీగలేని తంత్రీవారా బయటి ప్రదేశముల సమాచారములు తెలియచుండెను. కాని యుద్ధవిషయము గుప్తముగా నుంచబడినది. సాహాయ్యము ప్రాప్తి దేశమును జేరిన తరువాత సాసంగతి యొడలోని వారికి తెలియజేయబడినది. ఈ యొడయందు 1 కోటి విలువగల బంగారముండెను. ప్రయాణము సురక్షితముగ జరుగు నేర్పాట్లు గావించబడినవి. ఇతర దేశముల వారెవరును, యొడమీద ప్రయాణము చేయలేదని తెలియుచున్నది. ప్రయాణీకులకు తొందర గలుగలేదు. ప్రయాణము సుఖముగ నుండెను.

యూరోపులో బ్యాంకులకు బోవువార్తలు.

దొరతనమువారి యేర్పాటు.

ప్రస్తుతము యూరోపులోని బ్యాంకువారలకుగాని, వర్తకులకుగాని, పంపునట్టి తంత్రీవార్తలలో నొక కోట్లరూపాయల నెక్కుడు యుండగూడదు. ఇట్టి నిర్బంధమును దొలగించుటకును, గవర్న మెంటువారి ఏజెన్సీవారా వార్తలనంతలుటకును యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. కలకత్తాయుండిపని కరెన్సీకంట్రిలరుగారు చూతురు. ఇతర స్థలములందు ఆక్స్ ఫోర్డు లు జనరల్ గారు చూతురు.

పోస్ట్ నోటీసు.

ఈదేశములోనొక చోటునుండి, మరొకచోటికి పంపబడునట్టి తంత్రీవార్తలందును, విదేశములకు పంపబడునట్టి తంత్రీవార్తలందును పంపువారి పేరుగాని, పేరును తెలియజేయు సంజ్ఞగాని వార్తయందుండవలెను. అట్లుండనిచో నట్టివార్తలు వార్తాపరిశోధకాచే నాపివేయబడును.

ముద్రాయంత్రాధికారిని ధరావతుగోరుట.

లాహోరు ఆగస్టు 25:—

పంజాబు దొరతనము గారిక ముద్రాయంత్రాధికారిని బామిను యియ్యవలసినదని యడిగినది వదలి గలిగినది. అది నిజమైనది. 'హిందూ' అనేది తమ ఉద్బుదైనది ప్రతికయము బ్రిటిష్ ఇండియాలోని శ్రీచక్రవర్తి గారి పాలితులగు విరోధావారియెడల ననూయ గలిగించునట్టిదని, దొరతనమువారి కభిప్రాయమును గలుగజేసిన నొకవ్యాసమును, ప్రకటించినందులకు పత్రికా సంపాదకుడగు పండితహరిలాలు శర్మ గారిని లాహోరు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద రూ 3000 పాయాలు ధరావతు జైల్లంపవలసినదని యుత్తరపుణేసిరి. ఇంతకు పూర్వము వీరు రూ 500 లు ధరావతు జైల్లించి యుండిరి.

హజీరూత్రికులు.

బొంబాయి ఆగస్టు 25:— 1117 గురు యాత్రాపరుల నెక్కించుకొని కొంత అనుష్ఠీమరు నేడు జెడ్డాకు ప్రయాణమై పోయెను. ఇందు 969 గురు పురుషులును, 132 స్త్రీలును, 10 పిల్లలును, 3 హలికలును, 3 చంటిబిడ్డలు ఉన్నారు. ఈ యాత్రాపరులలో చాలమంది వంగదేశమునుండియు, బాఖారా, ఆఫ్ఘని స్థానములనుండి వచ్చిరి. సింధు, పంజాబు, చీనా, జపానుదేశములనుండియు కొంతమంది వచ్చియున్నారు. వంగదేశయాత్రకు 27 గురు ఇటలీవారి స్టీమరుమీద ప్రయాణము చేసిరి. 'కృష్ణ' అనుష్ఠీమరుకూడ లేవలియుదయమున బయలుదేర నున్నదని యాకస్మికముగ తెలిసినది. టర్కరువారికొకంపెనీవారి బ్రదిఅనుష్ఠీమరు. నెప్రెంబరు 5 తేదీని బయలుదేరును. డెక్కుమీదవారికి రూ 70 లాకట్లు, ఇచ్చట హజీలకుచిత్రాము సేవజేతుమని లక్నోనివాసులగు డాక్టరువాస్తి అహమ్మదురాయిగారును మరొక ప్రాంతప్రత్యేయము జెప్పిరి.

తెల్లిగ్రాఫునోటీసు.

మదరాసు ఆగస్టు 26:— అస్సీయా దేశమునందలి అంటువర్షు రాష్ట్రములోని అస్సీ ప్రదేశములకు, తెల్లిగ్రామముల అంగీకరింపబడినది. అని తెల్లిగ్రాఫు ఆఫీసువారు తెలిపిరి.

తాతాగారి ఉక్కుపరిశ్రమశాల

జూలై పరివాండు

బొంబాయి ఆగస్టు 25 - బొంబాయి రాజధానిలోని తాలియమలి అగ్రహార తాల కంపెనీవారికి, ఇనుము, ఉక్కు పనిముట్లను చేయు పెద్ద ఫ్యాక్టరీకిలను ఈ ఫ్యాక్టరీలో 51 మంది జర్మనుల పరివాండుగన న్నారు జర్మనీ ప్రాచ్యదేశములు యుద్ధమునకు దిగుచున్న పనువా దైనిసి స్వదేశమునకు వెళ్ళవలయునను అభిప్రాయముతో బొంబాయి చేరిరి స్త్రీయరు ఎక్కుటకు వీరు బొంబాయి చేరునప్పటికి ఇంగ్లండు జర్మనీ పై యుద్ధము ప్రకటించినదను వాదనైనినది న్యాయమైతే ఈ 50 మంది జర్మనులను ఖయిదీలగు నుంచవలసి యుండెను కాని వీరు గలభావేయక 3వ పనిని తాముచేసికొనెదమని వాగ్దత్తుముచేసినందున వీరిని తిరిగి కాయమలికి పంపివేసిరి వీరు ఎప్పటి వలెనే పనిపాటలను చేయుచున్నారు ఒకవేళ వీరు గలభావే సెదరెమో యని, కాయమలిలోనున్న రైల్వే ఇన్ స్పెక్టరుకు మేజిస్ట్రేటు అధికారమును ఇచ్చినారు

వ్యాపార స్థితిగతులు

బొంబాయి ఆగస్టు 25 - ఇక్కడ పత్రములవ్యాపారము జరుగుబజారు సెప్టెంబరు 7వ తేదీవరకు మూసివేయబడినది పత్రములధరకు నిలుకడతేకున్నది ఇట్టిస్థితిగతులను మన్నించుటయు, పత్రములనుకొనువారికి వైర్యముకలుగునట్లు గను, ధరలుపడిపోవుటవలన బ్రోకరులకు నష్టములేకుండు నట్లును చేయుట యవసరమయి యున్నది

రా బ పీలేళలింగాము పుత్రులుగారి

మాననస్థపుదావా

టంగుటూరి శ్రీరాములు పంతులుగారును, మిటిమగ్గురును, హైకోర్టులో తెచ్చిన క్రిమినల్ రివిజనుపిటీషనులో నిన్నటి రోజున జస్టిసు ఏలింగు, జస్టిసు రియాట్టిగార్లు తీర్పు చెప్పినారు

గాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరపు దోషము నిరూపించకయే చేసిన విడుదలలో సమానమనియు, దీనిని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు మార్పుచేయుట కధికారములేదనియు, న్యాయాధిపతులు నడిచిరి

రాజభక్తి సూచక సభలు.

మస్తాబాదు

ఇచ్చటి మైత్రేయి లోయరు కండరిన్మాలులో ప్రతి దినము బ్రిటీష్ వారికి జయము కలుగునట్లులు ఉదయము సాయంకాలము పార్కర్లను చేయబడుచున్నవి

అమలాపురము

అమలాపురమునందు రాజభక్తిని సూచించుటకై 20-వ తేదీ నొక సభగూడినది క్రేటు బ్రిటను చేయుచున్న ధర్మ యుద్ధమునకు విజయము గలుగుటకు దేవుని ప్రార్థించుట కును, వారి సర్వస్వమును క్రేటుబ్రిటనున కప్పించుటకును, రాజ్యాధిస్థానపట్ల గాఢమైన రాజభక్తిని, నిశ్చలమైన స్వామి భక్తిని, దేవులను ధర్మముల తీర్మానించిరి

విశాఖపట్టణము

విశాఖపట్టణ పాఠశాల 23-వ తేదీని జూబిలి పురమందిరమునందు, రాజభక్తిని సూచించుటకై, యొక మహాసభను జేసిరి అన్ని బాతులవారును, తరగతులవారును సభకు వచ్చి యుండిరి ఏ పరిపాలనమునందు శాంతికి భంగములేకను యొక షేషములు వర్ధిలుచున్నవో ఆ బ్రిటిషు రాజ్యాధిస్థానపట్ల గాఢమును, స్థిరమునువైన రాజభక్తిని, స్వామిభక్తిని దెలుపుచున్నట్లు సభాసమలు తీర్మానించిరి

ధమ్మనిపట్టణము

మాపుగవాస్తవులును, సత్కార్యాచరణగుణులు, వైశ్యకుల శేఖరులను, అగ్రశ్రీబల భద్రునిచెన్నయ్య శ్రేష్ఠిగారు కొందరు మిక్రిశిమముల ప్రోత్సాహమున, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు నిరంకుశముగ జయము లగుటకై, శ్రీసర్వేశ్వరు నారాధించుటకు ప్రత్యేకము గ్రాహ్యునిత్తిముల శేర్పరచి తమకుగల రాజభక్తిని వెల్లడిజేయుచు, గ్రామస్థుల కానంద మొనగూర్చుచున్నారు

మధురాంతకము

మధురాంతకమునందలి గార్జి కాగోనేషను మండిముందు స్వామిభక్తుని దెలుపుటకును, యుద్ధసహాయానికి చందాలను వేయుటకును, క్రివారమునందొక సభ చేయబడినది సభ్యులత్యుత్సాహముతో నీలండి తీర్మానము నామోదించిరి - "ఈటి సభయందుగూడె మధురాంతకపు తాలూకాప్రజలు బ్రిటుబ్రిటను జేయుచున్న యుద్ధము ధర్మముని విశ్వసించుచున్నారు గాఢభక్తినిపట్ల ప్రజలకుగానును, స్థిరమును వైక స్వామిభక్తులను ఈవిషయమును రాజేంద్రునకు రాజప్రతినిధిదాస్, చెన్నపురిగవ్వరుదాస్, నివేదించుచున్నారు"

అనంతవరం

వినాయక పండుగ రోజున ఉదయము 8 గంటలు మొదలు 10 గంటలవరకు వినాయక పూజామహోత్సవము జయప్రదముగా జరుపబడెనది ఉన్నవానంతరము బ్రిటిషు ప్రభుత్వము స్థిరముగా నుండగలంకలకును, శ్రీ పంచమబార్జి సార్వభౌమునికి నిరంతరము ఆయురారోగ్యజయాది మహాభాగ్యములకు గలందలకును సంఘము వారందరు ఏకగ్రీవముగా వినాయకున కేకవిదములుగా ప్రార్థించిరి గాదెప్పలే వెంటకుబుబ్బయ్యగారు సహజమైన తమవేదగాన నైపుణ్యముచే సభను ఆనందాభిషేకము చేసిరి

మెట్టల వెంగడ

వినాయకచతుర్థి ఆగుటచే మాన్మాలు వారు బాలికలు సాయంకాలము 8 గంటలకు స్కూలుకు వచ్చిరి మారుడివాడ రేంజిస్ట్రార్ శ్రీబి అసిస్టెంటు యిక్ సెక్టరు యు వెంకటరమణయ్య పంతులు వారును, ఆలమూరి కామయ్య శాస్త్రిగారు శ్రీమహాభాగవతములోని సత్యాజ్ఞానధను అంశై యప్రభుత్వ లాభములను బాలురకు బోధించి తదపరి ప్రస్తుత మైరోపాఖండమందు జరుగుచున్న మహాసంగ్రామ మందు బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యపక్షికి జయము కలుగునట్లు ప్రార్థనలు జరిపిరి బాలురకు అన్నాహారములు పంచివెట్టబడినవి

దీమవరం మహమ్మదీయులసభ

ఈనెల 24 వ తేదీ రంజాత్ పండుగ యగుటచే మాపురంబుననున్న మసీదులో ఈగ్రామము యొక్కయు, చుట్టు పట్ల గ్రామములయొక్కయు, మహమ్మదీయులు సుమారు 300 మంది ప్రార్థనలు జరిపిరి పిమ్మట ప్రస్తుతము ఇంగ్లీషు వారికిని జర్మనీవారికినిజరుగుచున్న మహాయుద్ధమును గురించి యీగ్రామ ఖాజీగారి యాదిపత్యముక్రింద అత్యుత్సాహముతో నొకసభ గావింపబడింది ప్రభుత్వమువారి ఉపకారములను గురించి ఉపన్యాసములిచ్చి-డినవి ఇంగ్లీషువారికి జయముకలుగుటకు ప్రార్థనలు చేయబడినవి సభ్యులలో కొందరు తమతమ శక్తికొలదిని, వీలు వెండిరి సహాయమొనర్చుటకు కావచ్చున మొనర్చిరి అని మహమ్మద్ జహీరు ఇస్లామ్మగారు వ్రాయుచున్నారు

బ్రహ్మపురం

ప్రస్తుతము, విరోధాదేశంబున జరుగుచున్న సంగ్రామముకై నిష్కేతుకముగా ప్రజలొందచున్న భీతినిమాన్వి హెచ్చిరింప జేయుటకును, తమకు ప్రభుత్వమువారి యంగుల రాజభక్తి విశ్వాసములు వెల్లడించుటకును బ్రహ్మపురమందున్న శ్రీ కేదార్ నెహ్రు స్వామి వారిమంటప మందొక సభయు, పూమందిరమందొక సభయు జరపబడెన మంటపమందు జరిగిన సభకు మాజిల్లా జడ్జిగారు నీ క శ్రీనివాస రావుగారు వచ్చి, వక్తరులు, వెక్కిరిండు పురజనులు విచ్చేసిరి ప్రస్తుతము యుద్ధము సుమారు 7000 మైళ్లదూరములో జరుగుచున్నదనియు, భరతివ్వు మన కెట్టి ప్రమాదము లేదనియు, మన ఆంధ్రయ ప్రభువును తిప్పక జయింపజేయి పరగ్రహింతురనియు, ప్రజలీషయముగూర్చి యెట్టి ఆందోళనము పడకూడదనియు మున్నగు విషయములు తేట తెనుగు మాటలలో సభికులకు యో వి సాత్తోగా గురవ్వజేసింది ఈ విషయములనే విశ్రాభూషణ బినిశాంకితులగు సదాశివ మిగ్రారు ఉత్తరభాషలో సుపనానించిరి ఇటువు కీచయములన, ప్రస్తుతము మన మేధిమన ప్రభుత్వము వారికి సహాయము చేయాలమో అట్టి సహాయము వారు కోరినప్పక తప్పక కేయవలయుననియు చెప్పిరి హాకిస్సంగుమువారి పక్షమున మా యూరి ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటు గారు న నా శం పద్మ నాభం కెట్టి గారు ప్రస్తుతిం విధి లేక, బంగారపుధరి కొంచెము హెచ్చుచేయవలసి వచ్చినదనియు, చినుండిగుసుల ధరలు హెచ్చించుటకు కారణములు లేవనియు, అటుల

చేయు టధర్మమనియు, అటులజేసి రాజద్యేషము పుట్టిం చినవార మగుమమనియు, తమ వాదన సాధరులకు విశ్వాస మొనర్చిరి శ్రీ గారుగూడ నీయంశములనే హాసాభాషాతో చెప్పి పలువురు తెలుసులుల భాషాంతరీకరణము చేయించి పురమందిరము జరిగిన సభయందుగూడ ౩ యంశములే పలువురచే వెల్లడపడెదయె ఆ సభయందు ప్రజలు వెల్లడించిన ముఖ్యశైలము రాజప్రతినిధిగారి కింపిరి

ఎరలు కదినరు ఉపన్యాసము

లండను ఆగస్టు 25 - శ్రీ ప్రభువులసభలో యుద్ధపు సెక్రటరీగా నుండిన ఎర్ల కేసరుగారు మొదటిపర్యాయమువల్లించుచుట్లు సెల్గిచ్చి - నాప్రస్తుతపు యుద్ధాగమునుబట్టి నేనెవడును అవలంబించుచు నుండగోసంతో కనుతో ప - లమలలో తెలియున్నాను వీరందరివలెనే యుద్ధము జరుగుచున్నంతకాలము నే నీయుద్ధాగము నందం మను ఒకవేళయుగము కాలకాలము కనవో, మూడుసంవత్సరములు పోచేయునక అప్పటికితరులు తమతమపనులలో చేరి వ్యవహారము చక్కజెల్లుచుట కవకాశము కలుగును మందు పెద్దయుద్ధములు గగన్నవి మన గౌరవప్రతిష్ఠలను గలుపుకొనుటకును లోకములో మన యున్నతస్థానమును నిలుపుకొనుటకును మనము సంతోషపూర్వకముగ కెంతయో త్యాగము చెయవలసియున్నది మన సహాయమునకు నెవలను పంపయు, నితరవిధములను తోడ్పడుచుండిన వసరాజ్యములు కూడ మన తోపాటు సంతోషపూర్వకముగ త్యాగము చేయును మన సేనలు 30 గంటల నుండి మహాలవంతులగు శత్రుపై స్వముతో పోరాడుచు ఆంధ్రపై నికుల యొక్కిడేరు ప్రతిష్ఠాగు నిలచుచున్నవి మనసైనికులు అత్యద్భుతమగు వైర్యమును మాపుచున్నారు ఈ యుద్ధములో బ్రిటిషు సైనికులు యిచ్చియును నేనానాయకులు తెలివితేటలను చూపవలసియున్నది మనసైనికులు జూపిన వైర్య స్థయిర్యములకు మెచ్చుకొంటిమనియు నిట్టి వైర్య ముండుట, బ్రిటనుకు గొప్ప గౌరవమనియు, సైనికులకు నివేదించువని నేను మనసేల కథవలొనుండిన క్రెంచిగారికి తంతిార్తము పంపియున్నాను ఈ సంగ్రామములో జననష్టము చాల కలుగును మనసేనలను ప్రాప్తుసహాయమునకు నెవరికి తెలియవండ రహస్యముగ పండింపనకు కాల సంతోషముగనున్నది యుద్ధములో సివిలియను మిలిటరీవారికి సహాయముచేయుట ప్రశంసనీయము ఇతర దేశములలో సైనికుడు సుంకుట నిర్భంధముగ నున్నందున వారు తమదేశములోనుండ నెనికుల నందరిని యుద్ధరంగమునకు తీసికొని వచ్చినారు మనదేశము నేనలు తమకుగలేవు ఇక్కడనుండి కలుపు వలసరాజ్యములు నేనలుచువుటకు సిద్ధము నున్నవి ఈ సేనలను మనముపయోగించు కొనవచ్చును మనము వలసరాజ్యముల మీద వెట్టుకొని యాత్ర వ్యర్థముకాలేదు ఇండియా, పాకా, న్యూజిలాండు, ఆస్ట్రేలియాను, ఇతర బ్రిటిషుఅధినివేషములను, తమధర్మమును పాటించి బలవంతులగు తమ సేనలను పంపి రాజ్యక్తిని జూపుచున్నవి 70 కైలరీయలు పలములు ఇతర దేశములకు వెల్లి యుద్ధముచేయుటకు సిద్ధులగున్నామని తెలిపి తమ నిరుపమాన దేశభక్తిని వెల్లించి-వి లక్షమంది సైనికులు కావలయునని మనము కోరితిమి వెంటనే కొంచె వెచ్చుతిక్కువగా మనకొక కావేసె ఈ సేనలకాకి రిజిస్ట్రేషను మా కెంతయోకలర మ సామ్రాజ్యము కిక్కి అధికారమునకు ను వాధ్యతికున, పగిననేన నిరంబి-ము యుద్ధధూమిని నా-వలయునని నా యుద్ధము నుండినే కావలయునో ప్రస్తుతము చెప్పుటకువీలలేదు ప్రస్తుతము యుద్ధధూమికిపోయి పోరాడునేన వృద్ధిచేయబడుచున్నది ఆగునెలలో 30 పలములగు సిద్ధముచేసి, యెక్కువ యుద్ధధూమియందంలము ఒకవేళయుద్ధము కాలకాలము జరిగిననును బీదస్థితికి వచ్చినట్లును బ్రిటు సామ్రాజ్యములోని యితరభాగముల కొక సహాయముచేయవలెనని మనము వద్దనము

ఆఫ్ యా జపాను దేశములు

రాయవారి వెల్లెపోవుట

లండను ఆగస్టు 25 - జపాను ముగ్ధహృదయుగు యొక సాధమునందు ఆఫ్ యా రాయవారి స్వదేశమునకు రమ్మరి ఆఫ్ యా కొంతమువారు - రియ-సిసా ఆఫ్ యా ముగ్ధపట్టణముగు వియన్నానగరమందలి జపాన రాయబారి ఆఫ్ యా గౌతమువారు పాశ్చాత్యునిచ్చిరి

వృత్తాంతలేఖలు.

గుంటూరు వార్తలు.

[స్వకీయ విశేషములను యొద్దకుండి.]

వీరభద్రులు సభ.

గుంటూరు ఆగస్టు 22:—మాపురమందలి టవును హోస్టల్ లులో చరిత్రబోధించు ఉపాధ్యాయుడు గానున్న శ్రీ కేవలకొండ జగన్నాథరావుపంతులుగారు బెజవాడ హోస్టల్ లుకు వెళ్లటచే నిక్కడివారి విద్యార్థులు గౌరవాత్మకముగా నా మ్మూలు భవనమును 22 వ తేదీన నొక గొప్పసభను గావించిరి. ఆ సభకు శ్రీ పులి శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు (హోస్టల్ వర్గం) అగ్రాసనాధిపతిగానుండిరి. సభాభవనము సభ్యులచేతను, ప్రేక్షకులచేతను క్రిక్కిరిసియుండెను. అట్టిరీతి వైన ప్రాధికారతోను, విచిత్ర హాసానంభావణలతోను, వేణుగాముతోను, సన్యాసశ్రమలతోను, పద్మములతోను, ఉపన్యాసములతోను, సభ్యుల నాందింపజేసిరి. విద్యార్థులు జగన్నాథరావుగారికి సుమారు 60 రూప్యముల బంగారు పతకమును, 20 రూప్యముల వెండి కేబుల్ యాగమును, ఫోటో గ్రాఫు మున్నగు వారితోషికములతో సన్మానించి తమకృతజ్ఞతను వెల్లెల్చిరి. దీనిబట్టి జగన్నాథరావుగారి యొక్క సుగుణ సంపత్తియు, బోధనాసామర్థ్యమును, విద్యార్థులయొడ మైత్రియు, చదువనలె ప్రసాదించుట తలచెదము. నిశ్చయముగ ఓరియెంటల్ బిక్కి విద్యార్థులకేగాక నారిపేటయు లగు వెంకటసుందరి పురసాలలకును కొంత మనోక్రమము గలిగించిదని చెప్పవచ్చును.

కాలిబంతి పంపెను.

22 వ తేదీన మా కాలేజీ మైదానములో కాలేజీ విద్యార్థులకును, బెజవాడ సి. ఎస్. ఎస్. హోస్టల్ విద్యార్థులకును పూటపాటు పంచెయు జరిగెను. మాకాలేజీ విద్యార్థులలో మహమ్మదుమొదీద్, బొబ్బిరావు, పీరరాజు, మాధవరావు ఈవలగున ముగలమేర్పుతోను పట్టుదలతోను మంచి సంస్కరణమును బలించి లెట్టించి ప్రేక్షకుల మెప్పును బడసెను. బెజవాడ విద్యార్థులలో హక్కు అను మహమ్మదీయ విద్యార్థిగారు మిగలమేర్పుతో నాటనాడెను. ప్రథమ అగ్రగంటలో సుయోపక్షముల వారికిని గోలుకాలేరు. రెండవ అగ్రగంటలో కాలేజీవారు బికినీలును బెజవాడవారుకై నెక్కించిరి. ఈ పంపెనును జూచుటకై వందలకొలది విద్యార్థులు, తదితర ప్రేక్షకులు కొట్టాట్టెట్టు దట్టముగా ఆటప్రదేశము చుట్టును సూరియుండిరి.

కాలమానము.

మానవజాతిలోని మనసుగాను, చిరుకులు గాలు చునేయున్నవి. దోమలబాధ యెక్కువగుచున్నది. ముడి కాలముల శ్రీ బాగుపడుచులేదు. కలరా ఆరంభమైనది. పాత గుంటూరులో మొన్న ఒకమాల యింటి యందు నలుగురు చచ్చినారు. మరునాడు ఒక మంఠలి, ఒక చాకలిచచ్చినారు. బ్రాహ్మణ కుమారుడు కూడాచచ్చినాడు. మ్యూనిసిపాలిటీ వారేమయు శ్రేష్ఠులైనాగినట్లు కనుపడెను. ఇంట్లయరికినీరును ధారాశక్తిగా ప్రహరించుచుండెను. దీనిని చక్కచేయుటలేదు. గోరము లున్నప్పుడు చురుచున్నవి. భగలు మామూలుగానే యున్నవి. కిర్యంబస్తాకు 1 గాసాయి హెచ్చిచది. బహుశా వరదలకలన పంటలులేనని కాబోలు వర్షము హెచ్చుచేయుచున్నాడు.

రెండ్రాబాదు వార్తలు.

[మావిశేషములను యొద్దకుండి]

హెడ్కామర గారి మరణము.

కెరీక్రాబాదు ఆగస్టు 19:—మాపురమందలి యున్నత పాతశాలయందు మహమ్మదుకాలేజీ ప్రధానోపాధ్యాయుగ నుండిన ఆశోకప్ప మొదటియారుగారు స్వగృహులైరి యీ యందయు చెన్నపట్టణమునుండి సమాచారమువచ్చినది. వీరు కొన్ని మాసములకు నతిమాత్రవాధి పీడితులయి, సుమారుక నెల పదియేను దినములక్రిందట గోరము బలయునందున నెలవ్రతీసికొని స్వదేశమున చెన్నపట్టణమునకు వెళ్లెయ్యండిరి. సమర్థతయులున్నవని, కీరుకాల సామర్థ్యభావము గలవారుగ నుండిరి. వీరికాలములో నీయున్నతపాతశాల విద్యావిషయము లో నెలవ్రతీనను ఆదాయ సమృద్ధిగల మిక్కిలి పండిసితి లోనికి వచ్చినదని చెప్పవచ్చును. శ్రీ శ్రీ హెడ్కామర గారు

నియమింపబడు సంతకరకు ప్రథమసహాయోపాధ్యాయున పి. శ్రీనివాసయ్యంగారే పాతశాలా నిర్వహణకార్యమును చూచెదరు. ఈవిషయమై రాగల యు తరములో నింతకంటె విపులముగా చర్చించెదము. ప్రస్తుతము పాతశాలాకార్యదర్శి గారగు రావుబహదూర్ వరదరాజు మొదల్యారుగారు కించి ద్రుగ్మతా పీడితులై కొలదికాలము క్రిందట, ఆరోగ్యప్రాప్తి కొరకు గంగవరమువెళ్లినారు. ఆకార్యమును రాజాబహదూరు పిక్కిగారు నిర్వహించుచున్నారు.

వికోపాయుధము.

వికోపాయుధములో యుద్ధము పొంగింభయిన తోడనే యిక్కడి వర్తకులందరు చక్కెర. అగ్నిపెట్టెలు, నీరు వస్త్రములు మున్నగు సరకుల వెలలొక్క పెట్టున హెచ్చించిరి. తరువాత సర్కారువారు వస్తువులవలన హెచ్చించ కూడదనియు, ముందటివెలలకే అమ్మకలసిదనియు యూ రంతిటను చాటింపజేసిరి. అంతట తిరిగి అగ్నిపెట్టెలు మున్నగు కొన్ని చిల్లర సరకులు ముందటివలననే అమ్మబడుచున్నవి. కాని గుడ్డల వెలులమార్తము కొంతవరకు వర్తకులు నిస్సందేహముగా హెచ్చించినారు ప్రస్తుత మెక్కడమాచినను, బజారులలో, రైలుబండ్లలో, పాతశాలలలో, కార్యస్థానములలో బాలురు వృద్ధులు, స్త్రీలుపురుషులు ఎవరుమాచినను యుద్ధమును గరించిన ప్రసంగములే. నానావిధములయిన యూహలు, కల్పనలు, పుకారాలు, కథలు మిన్ను మట్టుచున్నవి. ఈయుద్ధము పలువురకు నష్టప్రదకారియేయైనను, మాపురమునందలి “హైదరాబాదుబులెట్” అను దినపత్రికా నిర్వాహకులకు మాత్రము మిక్కిలి లాభప్రదమేయైనది. ఈపత్రికచందా ఈనెలారంభమునండి రెండురూపాయలుగా నుండునది ఏమిన్నరూపాయలుగా హెచ్చింపబడినది. ఇదిగాక యుద్ధవార్తా సంపికలకు నెలచందా నెలకు నాలుగురూపాయలని తెలియుచున్నది. విడిసంచికలు యుద్ధవార్తలమాత్రమే నాలుగణాల కమ్ముచున్నవి. మనదేశములో నితరములైన ప్రధానపట్టణములలో బలె నీపురమునందు గవర్నమెంటు వారికిసందర్శమున తోడ్పడెడి విషయమై సభలు ఏకాగ్రణముననో సమావేశము చేయబడలేదు.

కాలమానము.

కడచిన శనివారమునుండి యిక్కడ వర్షములు కురియుటలేదు. తెగిపోయిన రైలుకట్టలు బాగుచేయబడి రైలు బండ్లు క్రమముగా నడపబడుచున్నవి. ఆకాశమున మాత్రము మేఘము లింకను పూర్వముగ వ్యాపించినయే యున్నవి. చుట్టు పట్ట పల్లెలలోని వ్యవసాయపురావులన్నియు నిండి నీరు నేల మట్టమునకు వచ్చి యులునలు ప్రవహించుచున్నవి. నేలయంతయు లేయెండకు పచ్చని పచ్చికతో కప్పుబడి నేలేప్రవర్ణమైన దైదినీ. హాయిద్రాబాదునందలి మాసేనదిలోని యందకిము మిక్కిలి కైకవచ్చి అట్టల్లంజి క్షేత్రముకును భాగమును దాదాపుగ తామచుండినది.

వైశ్యయజ్ఞసంఘము.

మాపురమున వైశ్యతో నొక నాతికసమాజము బయలు వెడలినయది. దీయొక్క యుద్దేశ్యము పేరే తెల్పబడినది. ఈయద్యమ మెంతయు సుమంజసు. ఈపురమునందలి వైశ్యులు విద్యావిషయమున మిక్కిలి వెనుక జిక్కియున్నారు. ఈ సమాజము మామూరి వైశ్యజనసంఘమునందు విద్య భాగము, ఐకమత్యము మున్నగువానిని వ్యాపింపజేసి, వారి సంఘము నొన్నకొదవకడ దెగలుగునట్లు దయామయుడైన సర్వేశ్వరుడనుగ్రహించు గావుత.

జూబులు.

I

కృష్ణా తుంగభద్రానదుల వరదలు. ఆయా, ఈ మహాసభలు కొంతవరకు మాజటప్రోలు సంస్థానము నకు గూడ సంబంధించుచున్నవి. ఈ నదులసంగమప్రదేశము మొదలుకొని యెటియొడ్డుననుండు గ్రామములవారలకు మాత్రమే యిదివరలో 15 దినములక్రిందటవచ్చిన వరదలు మిత్రతని కష్టములనిచ్చియున్నందునవారిలక్షణములవారై యట్లో బ్రాణముల గాపాడికొని వరదలు తగ్గగ నేతిమిమ కిథిలినానంబులు చేసకొని పశువులకును దనుకునువసతులేకయుకొనుచుండగనే పలు వారల దురదృష్టవశంబున నీ నెల 5-6 తేదీలు మొదలు ఆకస్మాత్తుగ ప్రళయంబునకై సమద్రము లుప్పొంగినట్టివల వరద లంకింకలకు హెచ్చుచున్నప్రవాహము మొదట 11 దినములలో వచ్చింత ప్రవాహమునకన్న జాస్తిగా నీసారి మాడు దినములలోనే వచ్చిచది. అంతటితో నిలువక డుణడుంబున

సమీప గ్రామములకు నైతము వరదలు వ్యాపించినవి. ఏటి యొడ్డుననున్న మంచాలకట్ట, మల్లేశ్వరము, సోమశిల, మున్నగు గ్రామములు కరదలో మునిగిచి. ఈ మహాసభల సంగమ ప్రదేశమున సంగమేశ్వర క్షేత్రం బనుమహాస్థలంబున సిద్ధ వినిర్మితములగు పురాతన దేవాలయములు మహాద్వారంబులును చాలవరకు జలభుగ్గింబులో మునిగి పీట్టలవలె గానించుచుండినవి. వాగువెంట కొంత ప్రవాహ మెదురెక్కి మహారు 8 మైల్లదూరముననున్న జటప్రోలునకు నైతము వ్యాపించి యాగ్రామము వారిని గుట్టలపాలుచేసి యచ్చటనున్న పురాతన పు గొప్ప దేవ స్థాన ము నా క్రమించి శ్రీవేణుగోపాల స్వామి వారి మూల విగ్రహమునకు నిత్యోత్సవాలును లేకుండగ జేసిరి. ఈలోపల నింత ప్రవాహ మేనాడును రాలేదని కొందరు పెద్దలు చెప్పుచున్నారు. 60 సంవత్సరముల క్రిందట ప్రమాదీచ సంగమమున నింకవరకు కృష్ణానది వచ్చినదని యాదేవస్థానము ప్రాకారమునకు కానము నేయబడియున్నది. ఇప్పుడు వచ్చినచోటికి ఒకటిన్నరగజము వైన నాకానన మున్నది. వైగ్రామముల వారెల్లను స్త్రీలు శిశువులు వైరాలతో భోజన పదార్థముల వైన తెచ్చుకొను విలంబము లేక యచవులకు శ్రాణముల గాపాడుకొనుటకు బారుచుండిరి. ఇట్టియెడ మా సస్థానాధిపతుల యజ్ఞాన సారము సంస్థానపు సెక్రెటరీ, పోలీసుఇన్స్పెక్టరు, లోనగు సభికారులవచ్చి వారికష్టముల బోగొట్టుటకు బాలవరకు సహాయముచేసి కారని గాపాడుచున్నారు. ఇంత వరకును జనులవపులలో నేయండి మఱు నెట్టి యాపదలు వెంటనే గలుగునేమోయని భీతితో గ్రామములకుం బోజాలవచ్చునరు. గ్రామములలో సాధారణ గృహములు నదుల పాలైనవి. ఉండినవి యెప్పుడు కూలునో యనుకుట్టున్నవి. ఎన్నియో సామానలు నష్టములైనవి.

జటప్రోలు నివాసులు.

II

లట్టూర్ దొరగారి ఆగ్రహము.

ఆయా, తుమ్మపూడి గ్రామమునద్ద మెయిక్ కెనాలుకు తూర్పువైపున చినపాలెము తూమునద్ద పడినగండిని పూడ్చుటకు గాను చాపట్ల నలుడివిజన ఆశీస్సుగారు వచ్చి మాగ్రామము లో మకాముచేసి తే 18-8-14 ఉదయమున కూలీలను తీసికొని గ్రామమునను, గ్రామరయతులు కొంతమంది, నలుడివిజన ఆశీస్సుగారు వస్త్రాలు గండిడ్డ ప్రదేశమునకు వెళ్లినవెంటనే డివిజను ఆశీస్సుగారుగల లట్టూర్ దొరగారు వచ్చి కూలీలు కొద్దిగా నున్నారు, అని గ్రామముననును తుకములో బూతులు తిట్టి గ్రామస్థులలోనొకరిని కొడుతాను అని వెంబడిపడి కొంతమారము వెళ్లినారు. అంతట రయితు దూరముగా పరుగెత్తి వెళ్లినాడు. అంతట గ్రామమున నలు గ్రామస్థులు గండిడ్డమంచి తిరిగి కాలన పడమట కట్ట మీద వచ్చి కూర్చున్నాము. గ్రామముననును తిరిగిగండివద్దకు రావలసింది అని లట్టూర్ దొరగారు పిలిచినారు. క్షేము కూలీలు వస్త్రా సన్నయి చేస్తుంటే మగ్గాడ లేకుండా బూతులు తిడుతున్నారు గనుక నేనురావడములేదు అని నడమట వైపు కట్టమీదవుండి జవాబు చెప్పినారు. అంతట పిన్నీసు మీద యెక్కి లట్టూర్ దొరగారు పడమట కట్టకువచ్చి గ్రామముననును తుమాపణ కోరినారు. ఏమని అగగా నిష్కడు పనిచేస్తున్న కూలీవాండ్లు మాగ్రామమునుంచి వచ్చినవాండ్లు కారు అని పొరపాటుచేత తొందరపడి తిట్టినమాట నిజము నాదితప్ప యింకను నన్ను యేమితిట్టను అని చెప్పినట్లుము నెట్టునట్లుగా రెండు చేతులు దట్లము పెట్టునట్లుగా పట్టుకొని యింట్లలో నానిమిచ్చేకు నానిమిచ్చేకు నానిమిచ్చేకు అని మాడు పర్యాయములు చెప్పినారు. గ్రామముననును లట్టూర్ దొరగారితో గ్రామస్థులుకూడ వచ్చి సప్తయిచేస్తేనేకాని పని జరగ నేరదు అని చెప్పినాడు. అప్పుడు తిరిగి లట్టూర్ దొరగారు గ్రామస్థులకు కూడ చెప్పినారు. మిమ్ములనేమి అననుక అందరు గండివద్దకు రావలసినది, అని చెప్పినారు. అంతట గ్రామమునను గ్రామస్థులము వెళ్లి కూలీలచేత పని చేయించడముకు ప్రారంభించినారు. ఈతుమ్మపూడికి అట్టింగు గ్రామము నను నూన్యదేశర లిరుమల దేశగాయలుగారు ఈసంకల్ప రియు వచ్చి రెండువరదలలో కూలీలను తనసొంతదేశగాండ్లను తీసుకుని కట్టలు పోయటకు వల్లపూడివద్దనుంచి తుమ్మపూడివరకు తీసువెంటనుండి రాత్రిన్నద్రలేకుండా పగలు సరి అయ్యి వేళకు భోజనములేకుండా కట్టమని పాతక పాలు పడి కడ్డపూడివద్దనుంచి తుమ్మపూడివరకు పడమటకట్ట యెచ్చటనూ ఆగకుండా ఆషి, నడ్డపూడి, చిలుపూరు తుమ్మపూడి మంచికలపూడి, వస్త్రా గ్రామాదులకు ఉపద్రవము లేకుండా కాపాడినటువంటి గ్రామముననును లట్టూర్ దొరగారు గూతులు తిట్టవముదాస్తే లట్టూర్ దొరగారి తొందర కోపములను తెలుపుతున్నది.

ఒక రయితు.

TELEGRAMS.

Bombay.

TRANSFER OF THE ENGLISH MAILS.

BOMBAY, August 25.—The English Mails of the 7th were transferred to "Salsette" at Aden from steamer "Mooltan".

THE P. AND O. S. S. "ARABIA."

Experiences on the Voyage.

BOMBAY, August 25.—The P. and O. Company S. S. "Arabia," which left London on the 31st July, arrived here this morning with some 35 passengers. When the "Arabia" left London the talk there was all about Home Rule. As she steamed into Gibraltar on the 4th afternoon the passengers on board came to know that England had declared war on Germany. She was detained at Gibraltar for 6 days. After leaving Gibraltar all lights on board were extinguished, and the "Arabia" steamed on to Malta, where she saw 60 warships lying off port coaling. The voyage was uneventful between Malta and Port Said beyond sighting an occasional French man-of-war apparently doing patrol duty. At Port Said the "Arabia" picked up the mails, which did not include the Overland mails, not having arrived from Marseilles. At Malta the "Arabia" was not allowed to take fresh water and provisions. Short rations were accordingly ordered. The passengers, however, did not grumble. The "Arabia" was in touch with wireless throughout, but news of the war was kept very quiet. After the Expeditionary Force had landed in France information was communicated to all on board. The ship had on board half a million worth of bullion, and every precaution was taken to ensure her safe voyage. According to the information of the passengers, it had no foreigner on board. There was no excitement, and the voyage was enjoyable.

IMPERIAL INDIAN RELIEF FUND.

The Imperial Indian Relief Fund has now reached ten and half lakhs. Recent subscriptions include the Maharajah of Mysore two lakhs, the Maharajah of Jodhpur one lakh, Gurdit General Singh of Patiala half a lakh, and the Thakur Saib of Gondal a quarter lakh.

TATA'S IRON AND STEEL WORKS.

German Workmen Taken Back.

BOMBAY, August 25.—Fifty one Germans working on the Tata's Iron and Steel Works at Kalia-mati (Bengal), when war broke out between Germany and France, came down to Bombay to proceed to Germany but could not do so as, in the meanwhile, England declared war with Germany. In the ordinary course they would have been detained as prisoners of war but, these Germans having agreed to perform their duties loyally, they were taken back to Kalamati works and allowed to perform their work as usual. The Government Inspector of Rails has been invested with Magisterial powers to keep watch over these Germans.

THE SHARE BAZAAR.

The Bombay Share Bazaar has been closed upto the 7th September. This decision rendered necessary to stop heavy fluctuations and to restore confidence among the investors at the same time to save the brokers from losses on account of drop in the prices of various securities.

Calcutta.

PROPOSED GIFT OF TEA.

Warmly Taken Up.

CALCUTTA, August 25.—The proposed gift of tea is being warmly taken up in Bengal and Assam and a large quantity will be available here by the 1st Sept. to be given is decided upon. 55-0-6-0.

BENGAL AMBULANCE CORPS.

A Disappointment.

CALCUTTA, August 25.—Indian papers express disappointment at the announcement that Bengal Ambulance Corps which was being organised will be unnecessary.

MOSLEM PRAYERS.

For British Success.

The Moslems of Calcutta yesterday at the conclusion of Id prayers offered special prayers for success of the British Arms.

A SPECIAL PUJA AT KALIGHAT.

For Peace and British Success.

A Special Puja was performed at Kalighat under the supervision of Sir Ashutosh Mukerjee, Sir Chandra Madhab Ghosh and other Hindu Judges of the Calcutta High Court for the restoration of peace and British success.

Lahore.

Medical Missionary Association's Offer

LAHORE, August 25.—The "Civil and Military Gazette" understands that the Executive Committee of the Medical Missionary Association of India has offered to place at the disposal of the Government for civil duties, should any unforeseen necessity arise, the services of 270 qualified medical men.

Lucknow.

A LOYAL MEETING.

Hon'ble Rajah of Mahmudabad Presides.

LUCKNOW, August 26.—A crowded meeting of Lucknow citizens to express loyalty to the British

Throne was held yesterday. Hon'ble Rajah of Mahmudabad presided and resolutions were supported by most eloquent speeches.

Indian Imperial Relief Fund.

A committee of 100 persons was appointed to collect subscriptions to the Indian Imperial Relief Fund, also ladies committee to raise funds for the same purpose.

A Compliment to Indians.

The Commissioner of Lucknow gave expression to feelings of intense satisfaction on the part of the Government at the spontaneous outburst of Indian loyalty and said he as also all other Englishmen, had received a great moral support from this praiseworthy and noble attitude of Indians.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

The Pasteur Institute.

Some Noteworthy Improvements.

COONOR, August 25.—Some noteworthy improvements are in progress at the Pasteur Institute which is doing excellent work both in anti rabic treatment and research work. A refrigerating machine and a centrifuge machine are being erected. The former is intended for preserving vaccine which the institute manufactures for injection and animal brains etc. the institute receives for examination to keep in frozen state, while the latter machine for analysing blood etc. Hitherto the Institute received on alternate days a supply of fifty pounds of ice from Madras for preserving vaccine. When the machinery fitted the Institute will manufacture its own ice. It is understood both the machineries will be worked by electricity from dynamo. The current will also be utilised for lighting the various apartments of the Institute including the most important section of the microscopic room. The cost of the machineries is said approximately fifteen thousand rupees.

A Press Act Proceeding.

An Offending Press-Owner.

LAHORE, August 25.—A rumour about the Punjab Government having demanded security from a newspaper press turns out to be that Pandit Hari Lal Sarma, Proprietor of the Sabha Press has been required by the Punjab Government to deposit with the District Magistrate, Lahore, Rs. 3,000 for having published in the daily Urdu paper "Hindu" an article which, in the local Government's opinion, contains words likely to spread hatred or ill-will against the European subjects of the King-Emperor in British India. Hari Lal Sarma is also Editor of the paper. The press had deposited a security of Rs. 500 before this.

The Late Pope.

Requiem High Mass.

COONOR, August 25.—According to the present arrangements Requiem High Mass for the late Pope will be said in the Roman Catholic Church, Coonor, on the 27th instant and the Roman Catholic Church, Wellington on the 26th instant.

The Haj Pilgrimage.

Departure of Pilgrims.

BOMBAY, August 25.—The "Koweit" steamer sailed to-day for Jeddah with 1,117 pilgrims—men 969, women 132, boys 10, girls 3 and infants 3, total 1,117—Hajis mostly from Bengal, Bokhara, Afghanistan and a few from Sindh, Punjab, China and Java. About 27 Bengali pilgrims also sailed by the Italian steamer. The "Akbar" steamer also suddenly declares its departure for to-morrow morning. The next steamer "Budri" of Turner Morrison, leaves on the 5th September. Deck freight is Rs. 70, Dr. Wasi Ahmed Rais, of Lucknow, and a Christian lady doctor have offered their services gratis here for Hajis.

All-India Weather.

SIMLA, August 25.—The depression which from Bay crossed coast has practically disappeared over Chota Nagpur. Monsoon has been stronger in central parts of the country and north east India and weaker in southern half of the Peninsula. Temperature is low in the Deccan. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Orissa, Bihar, east Central Provinces, west coast of Peninsula and Bombay Deccan and local in Upper Burma, Bengal, east United Provinces, Central India east and west of Central Provinces. A few falls also have occurred in west United Province, Punjab Hills, south Hyderabad, Mysore, southeast Madras and north Madras coast. Chief amounts are:—Tavoy, Diamond Island and Kyaukpau one inch; Moumein six; Akyab two; Sibsagar and Dhubri one and half; Cherrapunji, Darjeeling two; Saugor Island one and half; Cuttack, Purnea and Patna one; Naya Dumka one and half; Bareilly four; Mussoore three; Sutna and

Nagpur one and half; Jabulpore and Seoni three; Raipur, Karwar and Sholapur one.

FORECAST:—Decrease of rainfall in central Provinces.

SIMLA, August 26.—The monsoon has been active in northeast India and Burma but very weak elsewhere. The rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Bengal, Chota Nagpur, Bihar, east United Provinces, Konkan and Mysore and local in Upper Burma, east Central Provinces, Punjab Hills, west Central Provinces and Malabar. Principal amounts are:—Tavoy, Diamond Island one and a half inches; Moumein four Rangoon one; Eyaukpau, Akyab and Dibrugarh two; Tezpur one and a half; Cauthati and Silchar one Cherrapunji four; Cox's Bazar, Sangor Island, Jalpaiguri, Darjeeling and Hazaribagh two; Chittagong one; Calcutta, False point and Gaya three; Bogra one and a half; Patna four; and Chakrata, Simla, Marmagao, Karwar and Mangalore one.

FORECAST:—Increase of rain in the interior of the south of the Peninsula.

ARABIAN SEA REPORT:—The Mail steamer that arrived yesterday reports a normal monsoon.

Stop-Press Telegrams.

THE WAR.

(Reuter's Agency.)

Belgium.

FALL OF NAMUR.

Four Forts Not Still Taken.

LONDON, August 25.—(7-10 P. M.)—A German official announcement published in Copenhagen admits that four of the Namur Forts have still not been taken, though five have fallen.

The Situation Discussed.

LONDON, August 25.—(11-5 P. M.)—The fall of Namur is regarded as absolutely inexplicable as it was expected to hold out for at least a fortnight, working hand in hand with Antwerp. The result of their withdrawal seems to be that the allies have abandoned at least temporarily the position from which the offensive movement was possible. The allies are now assembled on the main position probably extending along Lille Valenciennes, Manbenge and Mezieres. It is pointed out that, even if no prolonged defence on this line is possible, there are prepared defences through La Fere Laon and Rheims, while in the near are immense girdle of forts round Paris. With the aid of this succession of obstacles the allies should be able to make every advance of the Enemy as costly as possible until the pressure is automatically relieved from the East.

GERMAN BOMBARDMENT OF MALINES.

Belgian Retaliation.

The Germans have bombarded Malines, damaging the famous Cathedral steeple and two hundred houses. The Belgians vigorously retaliated and drove the enemy to wards Vilvorde.

Considerable Losses.

Considerable losses were sustained on both sides.

BELGIAN BOMBS ON ANTWERP

Houses Destroyed and Persons Killed.

LONDON, August 25th.—(1-55 P. M.)—Last night a Zeppelin threw bombs on Antwerp. Two houses were destroyed and several persons were killed.

THE TEPPELIN BROUGHT DOWN.

Her Crew captured.

The Airship was brought down by guns six miles from Antwerp and her Crew captured.

NO FURTHER ENGAGEMENT.

Satisfactory Condition of British Troops.

LONDON, August 26.—(12-5 A. M.)—The Official Press Bureau announces to-night there has been no further general engagement. The condition of the British troops is in every way satisfactory.

PROGRESS OF FRENCH MOVEMENT.

A French official announcement says that the French movement begun yesterday is proceeding methodically despite the German opposition.

German Guaras Corps Roughly Haddled.

The German Guards corps was roughly handled in a hand to hand fight with the Algerian troops and lost heavily.

Austria and Japan.

DEPLOMATIC RELATIONS CEASED.

Amabassador Recalled.

LONDON, August 26.—(3-40 A. M.)—Austria has recalled his pasports to the Japanese and the Austrian Ambassador in Tokio has

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

(REUTER'S AGENCY)

The allied forces have fallen back on covering positions presumably on the borders of France. It is satisfactory to note that though the British troops have had very hard fight and a loss of over 2000 men they are still as ready as ever. The Germans are reported to have suffered so much as to be compelled to arrest the counter attacking movement and take up fresh positions. North Belgium is now fully outside war. Nothing is known of the other belligerents.

England.

CABINET MINISTERS AND GENERALS.

Meet at Earl Kitchener's.

LONDON, August 25. (1-55 P.M.) A meeting of the Cabinet Ministers and Generals was held at Earl Kitchener's residence from midnight until two o'clock this morning.

Kitchener's Visit to Asquith.

Earl Kitchener visited Mr. Asquith to-day.

THE HOUSE OF COMMONS.

Field Marshall's Report of the Events.

LONDON, August 25. (3-55 P.M.)—The House of Commons re-assembled to-day in an atmosphere of tense expectancy. Many members wore military uniforms. Mr. Asquith said we have heard to-day from Field Marshall Sir John French that the withdrawal of his troops to a new position has been successfully effected. It has not been accomplished without considerable loss. They were pressed hard by the enemy who were however shaken off. It is undesirable to say more at present except that General French reports that, despite hard marching and hard fighting, the British forces are in good spirits. General French estimates our casualties at something over two thousand but we have not yet received any names.

EARL KITCHENER'S FIRST SPEECH.

As Secretary of State for War.

LONDON, August 25. (16-20 P.M.)—In the House of Lords to-day Earl Kitchener made his first speech as the Secretary of State for war. He emphasised that his position in the Government involved his adherence to neither party. Like those who were now so willingly joining the colours, his term of office was for the duration of war or three years if the war lasted longer. Others would then be able to take their places and see the matter through serious conflicts were ahead and considerable sacrifices would be entailed both these would be willingly borne for our honour and our position in the world. They would be willingly shared by the Dominions who were sending contingent and giving every assistance to the mother country. Our troops had already been for thirty-six hours in contact with the superior forces and had maintained the best traditions of the British soldier. They had behaved with the utmost gallantry. The movements they had been called upon to execute demanded the greatest steadiness of soldiers and skill in their Commanders. Earl Kitchener said he had telegraphed to Field-Marshal French to congratulate the troops on their splendid work. Britain was proud of them. Earl Kitchener pointed out the heavy casualties which the European war entailed. He emphasised the smoothness with which the mobilisation and the transportation the Expeditionary Force had been carried out and paid a warm tribute to the readiness of the civilians to assist the Military.

Kitchener continued: "While other countries have, under compulsory service, brought their full resources into the field, we have still vast reserves to draw from the resources of the Mother country and the Dominions. The response of the Dominions has already shown that we have not looked to them in vain. India, Canada, Australia and New Zealand are sending powerful contingents and territorial forces of Great Britain have loyally responded to the stern call of duty. Over seventy Battalions of Territorials with fine patriotism have already volunteered for service abroad. Also a hundred thousand recruits, already asked for, have been practically secured. Behind that we have the Reserves."

Kitchener affirmed that he desired to have constantly in the field an army not unworthy of the power and responsibilities of the Empire (cheers). He could not at this stage say the limit of the force required. The scale of the Field-Army was now being raised it might attain in course of the next six months a total of thirty divisions which would be continually maintained in the field. But if war was protracted and our fortunes varied or were adverse, then he was confident that further exertions and sacrifices on the part of the Empire would not be denied.

Belgium.

THE BATTLE AT CHARLEROI.

Most Desperately Fought.

LONDON, August 24. (10-10 P.M.)—Reuter's correspondent at Ostend telegraphs: "The battle at Charleroi was desperately fought. The objective of the Germans was the passage of the Sambre at as early a date as possible. The German army was met by French cavalry and in-

fantry. It appears that they were equally matched. The role assigned to the British troops is of the highest importance. German attempts to capture Anderlues and Jumièges were repulsed. The Germans bombarded Jumièges, but with little result. A furious artillery duel and machine-gun fire occurred along the Sambre. The Germans had been repulsed at all points up to Sunday."

FRENCH AND BRITISH TROOPS.

Fall Back on Covering Positions.

LONDON, August 25. (2-10 A.M.)—The Latest French communique says "on orders of General Joffre, our troops and the British troops in Belgium, after a heavy fighting, have fallen back on covering positions, which would not have been left had not the Belgian resistance enabled them to enter Belgium."

THE GERMAN ARMY.

Counter-Attacking Arrested.

The German army has suffered so much as to be compelled to arrest the counter-attacking movement and take up fresh positions."

BRITISH CASUALTIES.

Two Thousand.

LONDON, August 25. (3-40 P.M.)—The British casualties in the recent fighting numbered two thousand.

THE FALL OF NAMUR.

Opinion in Military Circles.

SIMLA, August 25.—No great importance is attached to the fall of Namur in military circles here. The citadel is an ancient work to which have been added a number of detached forts of comparatively recent date, but they are of less formidable nature than those which have put up such a splendid defence at Liege, and their armament is obsolete. Strategically the early fall of Namur was an absolute necessity to the Germans as it stood right athwart what is apparently their main line of advance. Doubtless they concentrated in overwhelming force against it, and in holding it out sufficiently long to admit of the Allies making their final dispositions, Namur has worthily fulfilled its part.—(A. P. A.)

France.

FRENCH COUNTER ATTACKS.

Havoc Among Germans.

LONDON, August 25. (11-35 A.M.)—An Official Paris despatch says that the French troops made four counter-attacks from Nancy and wrought havoc among the Germans.

Italy.

No Mobilisation Imminent.

LONDON, August 24. (10-10 P.M.)—The Italian Premier has assured the group of Deputies that no mobilisation is imminent. He added that, even if mobilisation did occur, it would not mean the abandonment of neutrality.

India and the War.

(Associated Press Agency)

Madras.

A TELEGRAPHIC NOTICE.

MADRAS, August 26.—Telegrams for all places in the province of Antwerp will be accepted.

MAHOMEDAN PRAYERS.

For British Success.

COONOR, August 25.—Huge gatherings of Mahomedans including merchants and landlords assembled yesterday and offered prayers for success of the British arms. G. Mahomed Sheriff on behalf of the Secretary of the mosque despatched the following message to the Private Secretary to the Viceroy:—Three thousand Mahomedans of Coonor and Wellington assembled at Idgah prayed for success of the British arms in the war.

BRITISH SUBJECTS IN GERMANY.

Attempts to Secure Their Return.

OOTACAMUND, August 25.—A Press Communique states that a list of the British subjects including the Indian students in Germany is being prepared by the Foreign Office with a view to securing their return to England.

D. I. S. A. COMMITTEE.

State Advance of £ 200.

The Communique also states that the Secretary of State has also made an initial advance of £ 200 to the distressed

Indian Students Aid Committee, which has been strengthened by the addition to it of the Indian visitors of standing to relieve the Indians who may be in distress owing to the derangement of facilities of money from India or to loss of return passages to India booked before the commencement of the war.

A MAHOMEDAN LOYAL MEETING.

Services Offered and Success Prayed For.

OTACAMUND, August 25.—The Mahomedans of Ooty held a public meeting when resolutions were passed expressing their loyalty and offering their services to the Government. Special prayers were offered at the mosque yesterday during Ramzan-Id for the success of British arms.

Simla.

Banking and Business Messages.

SIMLA, August 25.—Arrangements are being made in connection with banking and business messages for Europe, under which, in the case of approved banks and firms, they should be transmitted by Government agency, thereby removing the restriction which confines them at present to one code word. In the case of Calcutta, the work will be entrusted to the Controller of Currency, and in other centres to the Accountants-General.

FAMILIES OF OFFICERS.

Proceeding on Service.

The Secretary of State has sanctioned the despatch to Home of the families of Officers and Departmental Officers with honorary rank and Warrant Officers proceeding on active service. Arrangements will be made by the Q. M. G. in India to send these families in a specially selected ship. General Officers Commanding should submit applications to Army Headquarters as soon as possible.

The Jandola Bhitannis' Offer.

The Jandola Bhitannis have been informed that should occasion or necessity arise advantage will be taken of their patriotic offer to the Government of India of their services and lives.

A Special Indian Army Order.

A Special Indian Army order notifies that, unless invalided, no man will be allowed to leave the Colours or the Reserve unless the Officer Commanding it considers it is for the good of the service. None will be transferred to the Reserve until the establishment is increased in the various battalion groups according to a fixed scale. As regards Indian Officers the thirty-two years' rule for retirement will be enforced only where the Officer-Commanding thinks it desirable.

A GAZETTE EXTRAORDINARY.

SIMLA, August 25.—A Gazette Extraordinary to-day published the existence of state of war between Germany and (2) the placing of the steamers "Hardinge", "Dufferin", "Northbrook", "Minto" and "Dalhousie" with officers and men serving under the command of the Senior Naval Officer of the station where, for the time being, such vessels may be.

Ordinary Telegrams.

SIMLA, August 25.—It is noticed that all telegrams whether inland or foreign must contain the sender's name or its registered equivalent in the text, otherwise they are liable to be detained by the Censor.

VICEROY'S VISIT TO DELHI.

SIMLA, August 25.—His Excellency the Viceroy pays a visit to Delhi next Saturday.

IMPERIAL INDIAN RELIEF FUND.

Reaches 11 3/4 Lakhs.

The Imperial Indian Relief Fund has reached 11 3/4 lakhs. Rukumar Hari Singh of Kashmir contributing 1 lakh, the Maharaja of Travancore Rs. 15,000 and the Maharaja of Bikaner 10,000.

FOREIGNERS CAREFULLY WATCHED.

The Case of a Missionary.

TINNEVELLY, August 26.—The Criminal Investigation Department of the Police are carefully watching foreigners in all trains arriving at Tinnevely railway station. This morning the Rev. Father Romulus, Catholic Chaplain of Waverley Convent, Mussoorie, at present of Agra, a passenger to Colombo, who was unable to satisfy the police about his nationality was produced before the District Magistrate, by Sub-Inspector Robert Michael. Mr. Todhunter, District Magistrate, having satisfied himself that the priest was an Italian allowed him to proceed on his journey and advised him to have his nationality papers with him.

వారపత్రిక

సంపాదకుల కెప్పటివలె రూ. 2-8-0

ఈ పత్రికయొక్క యుపయోగము చదివిన వారలకు తెలిసియే యున్నది.

ఇంతవరకు సీపత్రిక సంగతి నెరుగని దేశభాషాభిమానుల నందఱనునమూనా పత్రికను దెప్పించవేమనుచున్నాము.

తెలుగు పత్రికల యందెల్లను నెక్కువ వ్యాపకముగల వార్తాపత్రిక.

భూభాగ వార్తలను వ్యవసాయములను తెలిసుకొనుట కిది తగిన పత్రిక.

దినపత్రిక యొక్కరలేని వారలకు వారపత్రిక పంపిండు చుండును

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

జ్వరహరి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్తభేదము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమామూలనను దేహమునకు గాని నలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిగు పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలపురాజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదివఱమున సేవించిన శరీరము యథాస్థితినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

మూలశంకకు తైలము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన జ్వరము, కడుపుబిరుగులావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు పుడును. ఇది ప్రైల్స్ లోకపు మందతనలన (Torpid liver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలమునోడమునలన బహిర్గతమునకు సోలునపుడు ఇతర సమయములందును రక్తమువలన. విశువక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గవలదు.

కలరా తైలము.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0.6-0.

కలరా వైరుసలెనేని విధమున అంబుజాద్యము, ఇది గాలియందు నీటియందునరమాణువులైన విషపురుగులు చేరినవిగా గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యము. కలరా యన్నచోట పిటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

కఫహరి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన పర్వము. ఇది అనేకవిధములు. తైల్యమువలన పర్వమైన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింపబడు. శ్వాసకోశముల నూక్కినవారియందు పర్వమైనదగ్గు. ఉబ్బింపు, మెయిదగ్గు. దగ్గును పీచినవలసినమందు కగ్గువిధమును బట్టియుండును.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

అన్ని విధముల ప్రణామములకును, కొనుకు ప్రండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. అవలికి మాత్రము తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును.

అమృతాంజనము డి.నో. 108, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 9. జహంగీరుపేట, మద్రాసు.

తామర తైలము

నీకు తామరవాధ గలదా?

ఒక్క మా తామర తైలము డబ్బాను ఆరు అణాలకు కొని నాలుకైదు సారులు రాచినయెడల తామర నిర్మూలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరుఅణాలు తిరిగిజీసికొన నచ్చును.

అనేకసంవత్సరములు, మాసములు బాధపడిన వారు దీనివలన తక్షణమే సుఖముపొందిరి.

హా! నిదురపట్టక బజ్జిల బజ్జిలమందు ఆవస్థపరచుకొనక చదువు.

తైలు చుండు.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

తైలుకాటువలన అపాయములేకు గాని విశేష బాధ గలదు. విషము నెత్తురుగా తైలుకాటున ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును మొదలగుటలు చేసిన బాధ తగ్గును. ఈద్రావకము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల భూటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు బిరడాగల సిస్టాం మంగు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమామ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

పండ్ల పాడి.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

పండిమెప్పులకు దివ్యోషధము. సుచాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామాన్యముగ నాసుటకు దగిడును.

కుమ్మకు తైలము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, వెలుపు, నలుపు, కుమ్మలకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

గజ్జి తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరములకు న్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలను విశేషబాధను గలిగించుచున్నవి. ఈతైలమును నాలుగుపూలులరాచిన తర్వాత జనికేయును.

అమృతాంజనము డి.నో. 108, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 9. జహంగీరుపేట, మద్రాసు.

చంద్రావనము.

చందాదారులు ఆత్రైనులు వగలు రా మాన్పుటకు యత్తరములు వ్రాయవచ్చును తాము దివ్యపత్రిక చందాదారుల, నాపత్రిక చందాదారుల వ్రాయవలెడల చాలసలబుగా నుండుటయేగాక నాటిక జవాబులు తిరిగి నోవెంబడిగలరు. నారిపేరనచ్చు పత్రికలమాత్రము ప్రించిన పేరును నెంబరునోటాక చించిన పంపిన యెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

నోటీసు.

కొందఱు విలేఖరులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండ ప్రక్కలూ వ్రాయుటగా ముద్రాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుచి విశేషముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

ఉత్తరరామచరిత. ౦-2-౦

అభినవమోహనము. ౦-౬-౬

ఈరెండును మనోహరములగున నాటకములు.

ద్విపేడి, బ్రహ్మానందశాస్త్రి.

తుని- గోదావరిజిల్లా

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.

“స్తుతమలియైన యాంధ్రకవి భూష్టటి పల్కుల కెట్లు గల్గెనీ, యశులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణ దేవ రాయలచే ర్ణాభింపంబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ సవరించి వెద్యక్షరములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును సుభద్రావిజయ నాటకమునలె ముద్రింపంబడినది. ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను సుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికే కేర్పబడినది. ఇందు శ్రీ కాళహస్తిశ్లోకసంపాదము గలదు.

సగము కాలికో వెల 1-0-0/1 పూర్తికాలికో 1-4-0

ఆఱు ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0 కు 0-4-0 లకుతు శ్రోసివేతుము. కలసివారు.

శ్రీ రామజయమందిరము.

తిరుళ్ళక్కేటి. మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

నర్వజీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవనంట్టి ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల అతిరహస్యపు బొమ్మ. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పయనబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంసకత్వము పోగొట్టుటకు యంతమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మాత్రద్వారంబులకు సంధివించెడి అనేకవ్యాధులకు పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును తుభ్రవరచి నరములకు పలుత్వమున్న దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 21 విధములగు దేహములను మొదలంబు నాశనము చేయుటలో సంజీవనంట్టి “సర్వజీవన్” ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలరు కృష్ణులు అందఱును సుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల కృపాద్యము నశించి మిగుల బలమును అమృత్యుద్ధియుకలుగును.

వెల డబ్బీ 1-కి 2-0-0 పోటీజి ప్రత్యేకము.

ప్రాసెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(18-5-14) కలియుగభీమ.

16 కృష్ణపు మొకలిపి, తిరుచిల్లిక్కేటి మద్రాసు.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనె చూచిన చుండు, పొట్టునాలుకు, జల, గోకు, పూడ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన పిల్లలకు గొంతుగరిచి చక్కగగలబెరు గలదు.

అమృతాంజనము డి.నో. 108, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 9. జహంగీరుపేట, మద్రాసు.

సర్వముగా మోసముకాదు.

గుణవంతియో ద్రవ్యమున ఖండియిగా తిరిగి యిచ్చెదము. ఒకానొక మోహము మహాద్భుతమే చేయుచున్నది.

మేహవ్యంధిని గజకేసరిమాతలు

ఈ మాత్రలనేకచే ఉష్ణనామువు, మేహసంబంధి వ్రణములు, వల్లికురుపులు మొదలగు కేహసంబంధముల వ్యాధులు భామిండ్రియ, భామి పీర్లయందుట, దేహబలహీనత మొదలగునవి నిర్మలించి శోభోగ్యము, భాతుపుష్టి సంభంగిగుభము కలుగును. సీసా 1-కి క్రయం రూ. 0-2-0

దేహపుష్టి బొమ్మయి:—ఈ బొమ్మమును నేవించినచో దేహముచిక్కపోవుటయు, బలహీనత, అస్థిమయ, అగ్నిమాంద్యము, నరములబలహీనత మొదలగునవి నశనగలవు. జీర్ణ, శక్తి, నాములపుష్టి, రక్తపుష్టి, శోభపుష్టి, భావశక్తి కలుగును. విద్యాధులకు, ప్రియదర్శకులకు చాల ఉపయోగకరము. సీసా 1-కి క్రయం రూ. 2-0-0.

వావిలొనము. —హలప్పు దేవరంగుల తల్లు, హ జిల్లా)

